

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ voja v Ljubljani

na dan dostavljen:			v upravnih prejemnikih:		
celo leto naprej	K 24—		celo leto naprej	K 24—	
pol leta	12—		pol leta	12—	
četrt leta	6—		četrt leta	6—	
na mesec	2—		na mesec	2—	

Dodeli naj se funkcionarji, pristojni za ne vojaške.

Sredstev: Slovenski narod št. 8. v. (Ljubljana) tiskarna št. 24.

Prvi generalni kvartirni mojster
v Ludendorff

Evlija, kje je moje zdravilo? je kratko in nepotrepljivo zaklicala grofica.

Tu je, gospa grofica, sem sliša odgovoriti glas, ki mi je bil znan, in v istem hipu je iz sence stopila Haute - Claire Stassin in stopila k grofici postelji, držeč na lepih rokah postavek z zahtevanim zdravilom. Meni je kar sapa zastala. Evlija! To, tako naravno izrečeno ime mi je povedalo vse, zadelo me je kakor ledenomrzol curek in prva rečilo, da sem hipoma zopet prišel sebi. Haute - Claire je bila pri grofici za hišno. Obledela je bila tudi tako, kakor služkinja v V. Obedel

slaboten artiljerijski ogenj. — Jaz na fronta. Ob Donavi slabotni artiljerijski in infanterijski boji. V Dobrudži nobne izpremenbe.

Rusko uradno poročilo.

14. novembra. Rumunjska fronta. V dolinah rek Tortosa, Oltosa in Turgului smo zavrnili sovražne napade. V dolini Alute se je sovražniku posrečilo v trdovratnih napadih potisniti romunske čete nazaj. V dolini Sile se je polastil sovražnik vasi Rumbesci. — Dobrudža. Položaj je neizpremenjen.

15. novembra. Rumunjska fronta. Sedmograško. Severno in južno od doline Oitusa so izvršili Romuni napad in vrgli sovražnika nazaj, pri čemer so vjeli več mož in vplenili 3 strojne puške. V dolinah vasi Tergului in Jiu trajajo trdovratni sovražni napadi. Sovražniku, ki je dobil močna ojačenja na novo došlih nemških četah, se je posrečilo na nekaterih točkah potisniti romunske čete nazaj. Iz Dobrudže ni poročati ničesar pomembnega.

Nova ruska ojačenja na romunski fronti.

Ženeva, 17. novembra. Iz Petrograda poročajo: Na rusko - romunsko fronto so dospela znatna ruska ojačenja iz Kavkazije.

Rusi hočejo prekorčiti Donayo?

Ženeva, 17. novembra. »Agence Fournier« poroča iz Bukarešte: Rusi se pripravljajo, da prekorčijo Donavo pri Crnivodi.

Italija naj pomaga in reši Romunijo.

Ženeva, 16. novembra. Hervé piše v »Vieoire«: Usoda Romunije je jako kritična. Italijani naj tu posežejo vmes in pomagajo. Oni se morejo lažje gibati kakor pa mi ali Angleži. Glede človeškega materiala so Francozi na najslabšem, ker se borimo že šestindvajseti mesec na najraznejših frontah, dočim so Angleži pravzaprav še le prišli in so Italijani počivali devet mesecev, ko smo mi občutili že vse gorje vojne. Italija je v srečnem položaju, da more mnogo hitreje priti na Balkan in je poklicana, da reši Romunijo.

Bitka za Bitolj.

Iz nemškega in bolgarskega uradnega poročila je razvidno, da postaja položaj pri Bitolji brezdvomno resen. Z ogromnim naporom in velikanskimi žrtvami se je sovražnikom posrečilo, pomakniti se polagoma proti Bitolji tako, da stoji Francozi le še nekaj kilometrov južno mesta, na severo - vzhodu pa se mu bližajo pri vaseh Tepavci in Čegel srbske čete. Boji se vrše dan in noč in sovražnik se hoče očividno za vsako ceno polastiti mesta, katerega osvojitve naj bi bila po tolikih neuspehih in razočaranjih njihov prvi triumf na makedonskem bojišču.

Kakor poročajo iz Sofije, se brani nemško - bolgarska armada z nemajno energijo in prizadeva sovražniku neverjetne izgube. Ob Črni morajo plačati Srbi vsak meter ozemlja z življenjem srbskega vojaka. S tega stališča je presojati tudi opustitev pozicij pri Tepavci in Čegelu. Pri tem ni prezreti, da nadaljuje sovražnik z največjo silo in z brezprimernim artiljerijskim ognjem ter da izvršuje južno Bitoljo najhujše velenapade. Bolgarski vojški krogi smatrajo napade na Bitolj za resne.

Je smešljivo v tla in vsaka njena kretnja mi je novič pokazala, da zna ženska napraviti iz sebe vse kar hoče, samo če ima pri tem kak poseben interes. Prešnila me je misel, naj drzemu dekletu vendar pokazem, da vem, kdo da je; med tem, ko je grofica bila svoje zdravilo, sem prepo uprl svoje poglede Haute-Claire v oči. Toda njene oči, ki so gledale nedolžno kakor oči srne, se niso zganile. Niti trepalnice se niso zganile, le roke so se ji komaj vidno tresle.

Dobro — nesite zopet vse skupaj iz sebe, je velela grofica, ko je bila zavžala zdravilo in Haute-Claire - Evfalija je odšla; njeno hojo bi bil spoznal med tisoč deklet.

Priznam, da se nisem takoj upal, pogledati grofu v oči. Ko sem končno storil, sem videl v njegovih očeh pravi smuten strah. Šele polagoma je izginil ta izraz. Grof je bil uganil, da sem jaz hišino spoznal, a uganil je tudi, da nečem tega poznati, kar sem bil videl. Zasopel je globoko in povsili pogleda. Da bom brezpogojno varoval diskrekcijo, to je vedel: morda je mislil, da bom molčal, ker sem imel pri njem lepe zaslužke; a jaz sem molčal iz naravne obzirnosti, pa tudi zagradel, ker nisem maral, da bi mi zaprl hišo, v kateri se je skrivnostno zanimivost.

vendar pa so glave njih hitro napopomnili. »Vojaki hvostov!«, organ bolgarskega vojskega ministrstva, pišejo: Naš obrambni boj v Makedoniji je svoj cilj dosegel: sovražnik je izčrpan. Čim številiški postajajo njegovi napadi, tem ugodnejše stoji naša stvar. Naše makedonske obrambne črte je prisiljena milnu, ki meje sovražne čete. Ni pretirano, ako trdim, da na podlagi uradnih vesti, da je sovražnik izgubil v Makedoniji na mrtvih, ranjenih, bolanih in vjetnikih več vojakov, kakor jih šteje vsa naša obrambna armada.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

16. novembra. Orijentska fronta. Ob Strumi so zavzeli Angleži po sijajnem boju vas Kakarako na vzhodnem bregu jezera Tahinos. Na fronti ob Črni traja kljub dežju in snegu naša ofenziva zmagovalno. Ob kolu reke je bila bitka skrajno ljuta. Nemško - bolgarskim protinapadom se ni posrečilo v noči na 15. november, naše ofenzive na nobeni točki zadržati. Sovražnik je imel silne izgube: 400 mož smo vjeli, same Nemce. Francosko - srbske čete, ki razširjajo svoje uspehe severno od Tepavcev, so prodirle proti Jarakoku. Zapadno od Črne je sovražnik vsled učinkovanja naše artiljerije in silnega pritiska naše pehote tekmo noči opustil svoje glavne pozicije, ki jih je bil tekom več mesecev močno izgradil. Francosko - ruske čete, ki so zasledovale sovražnika severno od Komalija, so dospole na desni breg Vire, 6 km južno od Bitolja. Zasedli smo vasi Balbjant, Torodžin in Velosino.

Italijani v Solunu.

Lugano, 17. novembra. Italijanski listi poročajo, da se je v Solunu izkrcal nov kontingent italijanskih čet.

Pred novo laško ofenzivo.

»Neue Züricher Zeitung« poroča iz Milana: Znatne mase izvežbanih vojakov iz raznih garnizijskih mest so odšle na fronto. S fronte došli vojaki na dopust poročajo o intenzivnih znakih nove ofenzive. Vsa znamenja kažejo, da se to pot bojni odmor do začetka novega napadnega skrajša. Ti vojaki poročajo nadalje, da so priprave za novo ofenzivo posebno intenzivne na južnem kraškem ozemlju. »Popolo d'Italia« prinaša s fronte poročilo, ki pravi, da italijanske čete mnogo trpevsled povodnji in da stoji italijanski vojaki mestoma do vratu v vodi.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

16. novembra. Na trentinski fronti razne artiljerijske akcije. Naša artiljerija je obstrlejevala sovražne kolone čet in vozov, ki so korakale v zoni Adijske doline in v kotlini gorjenega Astica. V Karniji upadi sovražnih letalcev, ki so bombardirali kolodvor v Perli Carnina, ne da bi napravili kako škodo. V kanalu Ferro, Bela, sta ubile dve na Moggio Udinese padli bombi dve ženi in ranile tri. Na višini Sv. Marka, vzhodno Gorice, so zasedle naše čete, katere je ščitil močan zaporni ogenj, večerj zopet 14. novembra izpraznjene jarko. Pozno v noč je poskusil sovražnik ljut nenaden napad, ki pa je bil gladko zavrnjen. Na Krasu artiljerijsko delovanje. V zoni Hudega loga so naše infanterije popravile del fronte, ker so prodrle naprej. V malih praskah so vjele nekaj mož in se polastile dveh metalcev min. Sovražna letala so vrgla nekaj bomb na Dol brez škode ali žrtve.

Boji vzhodno Gorice.

Preko Lugana poročajo, da Cadornovo poročilo o bojih vzhodno Gorice, v katerih so sicer odbili italijanski vojaki več jako ljutih napadov z avstrijske strani, ali so morali končno zapustiti nekaj jarkov, je vzbudilo v Italiji pozornost, kajti ti boji so prav blizu goriškega mesta, se vršijo še v mestnem pomeirju, javnost v Italiji pa drugače misli, da so italijanski vojaki že daleč zdej za Gorico, tam neke sredi Vipavske doline. On sploh se sodi, da to, kar so Italijani zavejovali okoli Gorice in na Krasu, je varno pred vsakim protinapadom, sedaj pa pride kar nenkrat poročilo, da Italijani zapuščajo jarko vzhodno Gorice, da avstrijske čete napadajo in mečejo Italijane iz jarkov. Že tako lahko razdražljiva italijanska javnost je zopet razdražena, ker se jej pač zdi neumljivo to metanje italijanskih vojakov iz jarkov, ko sliši sicer poročila v samih zmagah. Italijansko armadno vodstvo je zbog tega čutilo potrebo, da oslabi nepopolni vtisek zadnjih poročil, obširneje razloži, da je

opozorila, zaporni ogenj je bil lita, ojačenja ni bilo mogoče dobiti, in ko so Avstrijci vsaj svoj ogenj števili artiljerijsko koncentracijo na kratek prostor 200 metrov na napadnem položaju blizu Sv. Marka, je italijanska vojskova poveljstva smatrala za uveljavljeno, da je umaknilo svoje čete za približno 100 metrov nazaj v bolj krite položaje. Tako ruskega italijanske armadne vodstvo svoje »umaknitve«. Ali tej umaknitvi je sledila še druga pa takol. To kaže, da se je unel krog hriba sv. Marka pri Gorici ljut boj za jarko in da italijanske čete podlegajo avstrijskim sunkom.

Po plazu v naše pozicije.

V dolini Ampezzo na Tirolskem se je spustil velik plaz nizdol proti našim pozicijam. Plaz je vzel s seboj večji italijanski patrolski oddelk in ga pustil pred našimi pozicijami. Naše čete so hotele takoj iti na delo, da bi rešile italijanske ponesrečence, ali oviral jih je pri tem ogenj italijanskih strojnih pušk. Tako so morali italijanski vojaki vsled slepega sovrašstva njihovih tovarišev poginiti v snegu.

Italijanski ministri v Parizu.

Lugano, 16. novembra. Številni momenti kažejo, da se odnosi med Italijo in njenimi zavezniki v gospodarskih vprašanjih razvijajo v krizo. Italija potrebuje sedaj denarja, žita, premoga in glavne živine neobhodno. Zato so v Parizu italijanski ministri Carcano, Reineri in Commandini kakor tudi generala Porro in dall'Olio skupno z angleškimi ministroma Asquithom in Lloyd Georgeom. V Rimu sodijo skeptično o rezultatu teh konferenc.

Giolitti in Titttoni.

Preko Lugana se poroča, da največje informacije zadržujejo, da Giolitti se ne udeleži prihodnjega zasedanja italijanskega parlamenta in tudi ne pride v Rim. Vojno časopisje razširja vest, da sta se sešla Giolitti in Titttoni. Oba politika nista imela med seboj nikakega stika od 1. 1914. dalje.

Papež obsoja letalske napade na odprta mesta.

Frankfurt Zeitung« poroča: »Corriere d'Italia« pravi, da je državni tajnik kardinal Gasparri poslal škofu v Padovi brzojavko, ki se glasi tako-le:

Sveti oče obžaljuje in obsoja letalska bombardiranja odprtih mest, pa naj jih izvrši, kdorkoli. On pošilja družinam mest, ki je bilo zadeto po tako veliki nesreči, svoto 10.000 lir in jim podeljuje svoj apostolski blagoslov.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

14. novembra. Ob Narajovski v okolici vasi Lipnice Dolnje in Svistelnikov delovanje izvidnih čet in močan artiljerijski ogenj. V Gozdnatih Karpatih smo s svojim ognjem zavrnili sovražne napade v okolici Javornika in južno od gore Pnevje.

15. novembra. Ob Narajovski se prešle naše čete v bližini višin vzhodno od vasi Lipnice Dolnje v napad ter preprodile sovražnika iz naših jarkov, ki jih je bil na obeh straneh ceste južno od vasi Slavenčin zasedel. Vjeli smo več mož in vplenili 2 strojni puški. Sovražni protinapadi niso imeli nikakega uspeha.

Ruske priprave za 1917.

Z ruske meje se poroča, da je rusko vojno ministrstvo pričelo s pripravami za vojno leta 1917. Letnik 1898 je že vpoklican. Polovica tega letnika se pridrži za pomladansko ofenzivo, enako tudi ves letnik 1899. Dognalo se je tudi s pomočjo francoskih in japonskih strokovnjakov, koliko municije bo treba leta 1917.

Kronski svet v ruskem glavnem stanu.

»Novoje Vremja« poroča, da se bo v kratkem vršil v ruskem glavnem stanu važen kronski svet, ki se bo bavil z vprašanji glede rusko-romunskih bojišč, zlasti da se ustavi Falkenhaynov in Mackensenov prodiranje. Poleg ruskih generalov bo nastopil tudi francoski general Berthelot.

Velik požar v Arhangelsku.

Dne 14. t. m. ob 1/7. zvečer je v pristanišču v Arhangelsku zletelo skoraj istočasno 7 municijskih parnikov v zrak. Poleg tega je zgorelo 37 skladšč. Ubilih je bilo nešteto ljudi, ranjenih 763 oseb. Očividno gre za atentat, če je ta vest, ki prihaja preko Stockholma, resnična.

Anglija in dardanejska pogodba.

Pester Lloyd javlja: Po poročilih iz Petrograda je angleška vlada pozvala rusko vlado, naj se umakne

moči Rusije in Anglijo sklenjene pogodbe, po kateri dabi Rusija Dardanele. Moshkovski »Ustno Rečeno«, ki je izjavljeno že mnogokrat objavljeno te pogodbe, postavlja rusko vlado, naj se ugodni želi angleške vlade, čeč, da je prav sedaj potrebno dokazati svetu, kakšne namene ima Rusija.

Poljska armada.

Dunaj, 17. novembra. (Kor. ur.)

Kakor so izvedeli listi s poudčene strani, poskrbi za postavitev poljske armade Nemčija s sodelovanjem avstro - ogrskih oficirjev. Stanje za bodočo armado tvorijo poljske legije (poljski pomožni zbor), ki so se od avgusta 1914. kot del avstro - ogrske oborožene sile v vrstah zavezniških čet slavno borile in so sedaj od cesarja in kralja Frana Josipa dane poljski armadi na razpolago. Poljska armada je poljskonarodna, torej ni ne avstro - ogrska ne nemška. Vsa poveljniška mesta so odprta za poljske oficirje, zasedejo pa jih začasno, ker manjka poljskih oficirjev, deloma avstro - ogrski deloma nemški oficirji. Bodoča poljska armada se začasno priklapi nemški. To priklapljenje, ne utelesenje, kakor so krivo poročali nekateri listi, ima namen, da se poljskim četam mednarodnopravno zajamči značaj regularnih čet. Pozicije obeh generalnih gubernij Varšave in Lublina do njihovih vrhovnih armadnih vodstev in vlad se ne dotika dogotovitev poljske oborožene sile.

Curik, 16. novembra. »Novem Vremenu« pravi poveljnik poljskih legij v Rusiji, da bo štela poljska vojska, ki se bo borila na strani centralnih držav, najmanj 700.000 mož.

Rusi nameravajo proglasiti aneksijo vzhodne Galicije?

Kopenhagen, 17. novembra. Kijevskemu štabu Kijevskega vojaškega okraja prideljeni generalni poročnik Suhomlin, zastopnik velikega ruskega generalnega štaba, je imenovan pomočnikom in namestnikom vojaškega generalnega guvernerja v državnih ozemljih, katera je Rusija zasedla. Odpotoval je v Črnovice. Novi namestnik generala Trepova, ki že gospoduje v zasedenem ozemlju, spada tudi med prave ruske elemente. Ruska vlada proglasi v odgovor na proglasitev poljskega kraljevstva s strani osrednjih držav aneksijo vzhodne Galicije.

Bitka ob Sommi.

Berolin, 16. novembra. (Kor. ur.)

Wolffovemu uradu se poroča z merodajnega vojaškega vira: Napadi ob Ancru na severu in jugu so dokaz, da je ententa popolnoma opustila prvotni namen, prebiti nemško fronto v odseku Bapaume - Peronne. Po 136 težkih in krvavih bojnih dnevih, ki so stali Angleže in Francoze nad 600.000 mož izgub, ne obvladajo niti tega majhnega odseka fronte ob Sommi ter so prisiljeni, najprej zavrovati z boka eksponirane pozicije, ki so jih mogli doseči z velikanskim uporabo ljudi in materiala tekom 4 1/2 mesecev. In ki segajo pri Gueudecourtu in Saillu - Saillu najgloblje v nemško fronto. Potem šele bodo mogli nadalje zasledovati svoj načrt, da začno prodirati naprej.

Umetnost in žilavost obrambe je obstojala v tem, da je tako dolgo zadržala sunke. V tem znamenju so stali napadi Francozov pri Pressoiru in napadi Angležev ob Ancru. Ob Ancru je nemška pozicija tvorila najprej moleči kot, čegar vrh je bil pri St. Pierru Divionu že napol obkoljen. Kljub trajnemu pritisku na fronto severno od Ancru v črti Beaumont-Beaucourt in južno od Ancru v črti Thierval - Courcellette se Angležem vendar ni posrečilo, pregnati braniteljev iz te eksponirane pozicije, da siravno so stali tu že tedne vsi jarki, vsa pota in vse baterije pod flankirajočim ognjem angleških baterij. Žilava obramba je končno pristila nasprotnika, vpogniti eksponirano pozicijo s premočjo ljudi in materiala.

Dne 12. novembra je ležal že močan ogenj na odsek Serré - Beaumont in pri Courcelletu, ki pa je vedno naraščal. S točo najtežjih kalibrov so nemške pozicije v kotu s koncentričnim bobnajočim ognjem razbili. Vse dovodne ceste so stale neprestano pod težkim ognjem granat in plina. Ko je sovražnik končno še izpuštil plin, je izvršil na obeh straneh Ancru naskok v masah. Glavni sunek proti višini Serré in proti cesti Serré - Mailly se je ponesrečil po ljutih bližinskih bojih. Najmanj 7 angleških divizij se je borilo z enim odsekom. Enačda so deloma že

proleto ceste Mailly - Serré, niso je pa mogle držati nasproti energičnemu protinapadu.

Na skrajnem vrhu eksponirane kota pri črti Beaumont - Beaumont - Pierre - Divion je imel sovražnik krajeven uspeh. Po ljutih bližinskih bojih za kose jarkov, vdrine in razvaline sestreljenih vasi Beaumont - Beaumont - St. Pierre - Divion se jim je posrečilo, vpogniti po dvanajstnevem bobnajočem ognju zasulo pozicijo, že pri Grandcourtu pa je branitelj Angleže zopet ustavili.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

16. novembra popoldne. Severno od Somme niso obnovili Nemci svojih poskusov napasti francosko fronto. Južno od Somme so napadli Francozi tekmo noči vzhodni del Pressoir, ki so ga bili Nemci zasedli in kjer so se francoski oddelki z občudovanja vredno hrabrostjo držali. Vse te vztrajnosti in obkolilnega gibanja naših čet smo vrgli Nemce po ljutem boju med izredno silnim obstreljevanjem iz vasi, Pressoir je popolnoma v naših rokah. Do zadnjega držimo uspehe z dne 7. novembra. Glasom novih poročil so izvršili Nemci svoj napad s silami, ki pripadajo trem različnim divizijam. Imeli so zelo težke izgube, ki so edini uspeh težkega poraza, ki so ga doživeli. Zapadno od Reimsa se je ponesrečil od Nemcev poskusen nenadni napad na francoske jarko po artiljerijski pripravi v našem zapornem ognju. Z ostalih delov fronte ni poročati ničesar.

16. novembra ponoči. Na fronti ob Sommi smo prepodili s protinapadom svojih čet nekaj sovražnih oddelkov, katerim se je posrečilo ustaliti se v enem delu na severovzhodu od Saillisa ležečih hiš. Artiljerijski boj s v okolici Ablaincourt nadaljuje. Sicer je bil dan povsod miren.

Belgijsko uradno poročilo.

16. novembra. Z belgijske fronte ni poročati ničesar omembe vrednega.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

15. novembra. Čez noč smo zavarovali pokrajino severno od Ancru, ki smo jo bili v večeršnjih napadih zavzeli. Vjeli smo še več mož; število se bo pozneje objavilo.

16. novembra popoldne. Čez noč je sovražnik precej silno obstreljeval našo bojno fronto severno in južno od Ancru. Sicer ni poročati ničesar.

16. novembra zvečer. Popoldne je obstreljeval sovražnik našo novo fronto severno od Ancru, zlasti v bližini Beaumonta. Naša artiljerija je provzročila močne eksplozije. Zadnjih 24 ur smo vjeli 6 častnikov in 29 mož. Južno od Ancru močen sovražni topovski ogenj med Le Sarsom in Gueudecourtom. Naša artiljerija je obstreljevala sovražne črte pri Souchezu in Armentièresu.

Nove angleške divizije na Francoskem.

Curik, 16. novembra. Iz Pariza poročajo: Iz Anglije je dospelo 5 novih angleških divizij.

Sovražno letalo nad bavarskim glavnim mestom.

Monakovo, 17. novembra. (Kor. urad.) Vojno ministrstvo razglša: Danes opoldne proti 1. uri se je nad Monakovim prikazal sovražni letalec, ki je vrgel vsega skupaj sedem bomb; provzročile so znatno materialno škodo. Ponesrečil ni nihče. Letalec je odšel v zapadno smeri.

»Deutschland«.

Reuter poroča iz New Londona, da je nemška podmorska ladja »Deutschland« dne 17. t. m. ob 1. in 30. minut zjutraj odplula.

Homatije na Grškem.

Formalno zasedanje grške zbornice.

Iz Aten poročajo: Grška zbornica se je sestala 15. novembra. Navzočih je bilo 120 poslancev. Predsednik je izjavil, da bo zbornica zasedala, čim bo zbranih zakonito število zastopnikov. S klci na kralja, ustavo in narod se je na to zbornica na nedoloben čas odgodila.

General Roques v Atenah.

Lugano, 17. novembra. (Kor. ur.) Milanski listi poročajo iz Aten: Francoski vojni minister Roques je svoj odhod še odložil. Imel je novo konferenco z atenskimi ministri. Prva ohrustična sodbja o njegovih uspehih se je spremenila. Kakor poroča »Neon Asty«, je zahteval general Roques, da se določi nevtralna zona med kralja zvestimi in venizelističnimi četami, katero naj zasedejo Francozi in da naj izroči Grška vse svoje zaloge pušk, topov in vojnega materiala.

prepušči svoje železnice entent v neomejeno porabo. Njegove zahteve so naletele na močne ugovore, ki jih grška vlada še ni opustila. Roques je izjavil zastopnikom atenske francoske kolonije, da so odpisali Venizelisi že en polk na solunsko fronto ter da oborožujejo sedaj drugi polk. Položaj solunske armade da je ugoden in zmaga četverozveze da se bo odločila v grandiozni bitki prihodnjega spomladi.

Nova gonja proti kralju Konstantinu.

»Neue Zürcher Ztg.« poroča: Francosko in angleško časopisje je zopet pričelo ostro goniti proti kralju Konstantinu. Cenzura dopušča napade, ki naj morda pripeljejo do javnosti na že davno napovedani »obračun« z germanofilskim grškim vladarjem. Zato pa hvalijo francoski in angleški listi Venizelosa in njegove načrte, kar povzroča zopet v italijanskem časopisju neprijeten odmev. Italija se boji, da bi bila intervencija Grške njenim sredozemskim aspiracijam v škodo in zato jo skuša na vsak način preprečiti. Italijanski listi označujejo Venizelosa kot brezpomembnega intervencionističnega kričarja in kažejo neprikrite simpatije za oficijalno atensko politiko, ki je nasprotnica vsake intervencije. To so zunanji znaki globoko segajočega nasprotstva med italijanskimi in francosko-angleškimi interesi. Francija in Anglija hočeta namreč preprečiti, da bi postala Italija neomejena gospodarka v vzhodnem Sredozemskem morju in zato se trudita pridobiti Grško na stran entente, ker bi Grška tvorila prav učinkovito protutež proti dalekosežnim italijanskim aspiracijam.

Mirovna vprašanja.

Posredovanje Amerike za mir.

Budimpeštanski »A Vilag« vé iz zanesljivega vira, da je treba proti morebitnemu mirovnemu posredovanju prezidenta Wilsona največje previdnosti. Wilsonov načrt, naj se začne mirovna pogajanja, ne da bi se obenem sklenilo premirje, je nesprijemljiv. — Berolinska »Vossische Zeitung« pravi, da je sumljivo, kako se že zdaj, predno je bil storjen kak korak za mir, postavlja v ospredje, kaj hoče Nemčija žrtvovati. Od miru je odvisno, kako bo Nemčija postopala z deželami, ki jih je zasedla. Raznim nevtralcem se zdi, da je prišel čas za mirovna pogajanja, pa ne uvidijo, da sovražniki ne morejo Nemčije premagati. — Tudi »Berliner Tageblatt« pravi, da Nemčija glede miru ni ničesar obljubila.

Belgijsko vprašanje.

»Baseler Nationalzeitung« trdi, da vojskujoče se države na vsak način odklanjajo vsako premirje za čas mirovnih pogajanj. Nemčija je pripravljena, zapustiti Belgijo in zamisliti njeno obnovo kot državo s pogojem, da gotovi nevtrali jamčijo, da bo delala Belgija proti Nemčiji dobrohotno in od inozemstva nevpilvano politiko. Tudi vse zasedene francoske province bi Nemčija zapustila proti gotovim koncesijam v kolonijah. Rešitev kolonialnega problema je najtežja in je računati z velikimi nasprotji med Anglijo in Nemčijo. — »Zürcher Post« razpravlja tudi o možnosti miru in pravi, da je sicer Belgija v tej vojni glavna stvar za Angleško, a veliko vlogo igrajo tudi gospodarski in politični interesi. Angleška bo govorila z Nemčijo samo, če ta prizna popolno nam svobodno Belgijo. — »Leipziger Neueste Nachrichten« razpravlja o opustitvi Belgije in se iz tega razpravljanja vidi, da so vsenemški krogi v velikih skrbih. Pravi, da hočejo Angleži Nemčijo vojaško in gospodarsko tako osliniti, da bi smela živeti le od angleške milosti. Zato hoče imeti Belgijo za mostičke in ne mara, da bi prišla Anversa v nemške roke. Sama se hoče tako zasidrali v Belgiji, ker je gotova samo svojih kolonij in gospodstva na morju. Kar se zdaj piše o možnosti miru, bi pomnilo poraz Nemčije.

Berolin, 17. novembra. (Kor. ur.) Ameriško poslanstvo je od ministrstva zunanjih del zahtevalo pojasnila glede uvedbe prisilnega dela v Belgiji in transporta belgijskih delavcev v Nemčijo. Ameriki je o tem znano le kar je pojasnila četverozveza in bo morda Angleška z ozirom na to zahtevala, naj se ustavi ameriška pomoč Belgiji. Nemška vlada je dala ameriškerju poslaniku dotični material na razpolaganje.

Scheidemann o miru.

Berlin, 17. novembra. Soc. dem. poslanec Scheidemann je včeraj govoril o možnostih miru. Rekel je: Nobeden pameten človek ne more želeči miru za vsako ceno. Pa tudi vse mije ne morejo ostati intaktni. Ali si moremo predstavljati, da naj na Balkanu ostane vse kakor je bilo in pa

da naj Poljska postane zopet ruska? Pri nas kujejo zasebniki osvojevalne načrte, vlada pa stavlja mirovne predloge, pri sovražnikih kujejo vlade osvojevalne načrte, zasebniki pa se trudijo za mir. Več kakor je povedal Bethmann v svojem zadnjem govoru, ne more reči. Beračiti ne more. Francoski socialisti imajo strahovito odgovornost, dokler sedijo v ministrstvu. Po govorih Wilsona, Greya, Bethmanna in Asquitha je prišel čas za sporazumjenje. Bethmann je šel dalje, kakor ostali državniki.

Mirovni manifesti v Italiji.

Lugano, 16. novembra. Vojaška sodnija v Rimu je obsodila štiri osebe radi razširjanja mirovnega manifesta na 6 in 5 let vojaškega zapora. V Milanu sta bili dve osebi obsodeni po 3 mesece zapora, ker ste nabijali mirovne manifeste. »Avanti« je bil napisal opombe k tem obsodbam, ali cenzura je črtala ves komentar.

Odporna sila osrednjih držav.

Milan, 16. novembra. (Kor. ur.) »Corriere della sera« prikazuje v nekem članku nove ogromne vojaške in meščanske napore Avstro-Ogrske in Nemčije. List sviri, naj se četverozveza nikar ne vara s kako vojno vtujenostjo sovražnika, katero misel sovražni državniki in listi z obravnavanjem mirovnega vprašanja skrbno in vneto goje. Proti izrednim naporom sovražnika treba postaviti enake napore četverozveze, ako se hoče odbrzati sedanja premoč četverozveze in da prihodnje leto ne prinese zlih presenečenj. Četverozveza je bila doslej glede sovražne odporne sile preoptimistična in bi morala odločneje računati z dejstvi.

Razne politične vesti.

== Sestanek nemških poslancev na Dunaju. Dne 15. novembra je bil, kakor smo že poročali, na Dunaju sestanek nemških poslancev. Dunajski listi javljajo, da so se ga udeležili češki poslanci: Udržal, Stanek, Tobolka, Tusar in Stransky; slovenski poslanci: dr. Korošec, dr. Krek in prof. Jarc; maloruska poslanca Čehelsky in Trilovsky ter romunski poslanec Simionovici. Razpravljalo se je o važnih aktualnih vprašanjih, zlasti o posebnem stališču, ki je odrejeno za Galicijo in o posledicah, ki jih bo to imelo za avstrijski parlament. Češki poslanci so izjavili, da svojega stališča še ne morejo določiti, ker se šele pripravljajo enotna organizacija vseh čeških poslancev. Maloruski poslanci so izjavili, da zavzemajo sicer drugačno politično stališče, kakor češki poslanci, da pa imajo z njimi vendar nekaj skupnega, to je nasprotstvo do posebnega stališča Galicije. Končno je bilo dogovorjeno, da so vsi poslanci edini v tem, da je treba vsa ustavna in narodnostna vprašanja rešiti parlamentarnim potom, s čimur bi se najbolj služilo stališču monarhije kot veselih.

== Združjenje vseh čeških poslancev. Te dni so se vršila v Pragi in na Dunaju posvetovanja, da bi se združilo vseh 108 čeških poslancev v en enoten klub, organiziran na majoritetnem principu. V načelnju tega kluba bodo zastopane vse stranke. Vodstvo kluba bo prevzel triumvirat treh poslancev, ki bodo imeli dalekosežna pooblastila. Ustanovitev kluba bo najbrž razglašena jutri v nedeljo.

== Nemščina v trgovskih in obrtniških zbornicah. Poročali smo, da je trgovsko ministrstvo zaukazalo trgovskim in obrtniškim zbornicam, da morajo temu ministrstvu, vsem centralnim uradom in skupnim ministrstvom pisati izključno v nemškem jeziku. Z ozirom na to vest je izšlo dodatno pojasnilo, da je ta ukaz izdal še prejšnji trgovski minister dr. Spitzmüller, ne sedanjí in da so se češke trgovske in obrtniške zbornice proti temu ukazu pritožile na državno in na upravno sodišče.

== Gospodarske naloge po vojni. Bivši ogrski državni tajnik Szterenyi, priznan strokovnjak v narodnogospodarskih stvareh, je imel v Szegeđinu jako zanimiv govor. Predvsem je priznal, da bodo, ko nastane mir, najmočnejši tisti, ki se bodo še med časom vojne nanj najbolj pripravili. Baval se je potem z vprašanjem, v kakem položaju bo Ogrska v trenutku, ko nastane mir in kaj bo v gospodarskem oziru najvažnejše, da se

stari položaj bo glede števil delavskih moči nenagaden, kajti veliko je padlih in nesposobnih za delo, umrljivost otrok in odraslih sploh je pa zelo narasla. Vsako gospodarsko delo je v prvi vrsti odvisno od tega, koliko je delavskih moči na razpolaganje. Ko je bil sedanjí nemški kancler Helfferich še finančni minister, je izražal, da bo Nemčija potrebovala 12 do 15 let, da bo njeno narodno premoženje zopet tako veliko, kakor je bilo pred vojno. Pri tej sodbi mu je bila za podlago kombinacija, da je samo polovico vojnih izdatkov smatrali za izgubljene, druga polovica vojnih izdatkov pa da je pomnožila narodno premoženje. Ogrska, meni Szterenyi, bodo potrebovala dosti več let, da spravijo narodno premoženje na stopnjo, na kateri je bilo pred vojno. Valutne razmere se ne bodo takoj po sklepu miru popravile, a najtežji položaj bo imelo kmetijstvo; na Ogrskem si bodo najhitreje pomagali mali posestniki, ker bodo osvobojeni sedanjih bremen. Trgovina in obrtnija je med vojno nabrala velike kapitalije, a v trenutku, ko nastane mir, jih bo nujno potrebovala in ji bo preskrba zalog, oziroma surovin delala velike težave. V vseh gospodarskih strokah se morajo že zdaj pripraviti na to, da bi zvišali vse plače in meze, kar pa mnogo industrijalnih delavcev ne bo moglo dobiti takoj za službo, saj bo tovarnam težko dobiti potrebnih surovin, je zdaj treba preskrbeti za brezposelne ljudi. Szterenyi je priporočil uredbo skrbstva za matere in dojenčce, največji štedljivost pri uvozu inozemskega blaga, organizacijo obrtnega in kmetijskega kredita in priporočal še več takih že znanih projektov, o katerih se sicer tudi v Avstriji piše. Zanimivo pa je, da je posebno opozarjal na veliko konkurenco, ki jo bo po miru delala ameriška konkurenca. Situacija bo po vojni silno težava, ali nikakor ne obupna in ni nobenega dvoma, da si bo Ogrska v primernem času ne samo opomogla, nego si zagotovila še veliko ugodnejše narodnogospodarske razmere, kakor so vladale pred vojno.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanja. Cesar je podelil kanoniku metropolitanskega kapitla v Gorici Ivanu Kolavčiču z bog njegovega patrijičnega in požrtvovalnega delovanja pred sovražnikom viteški križ Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo. Kurat v Grgarju Josip Godnič je odlikovan z zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje.

Umrlj je v Welu Viktor Koverlizza, višji revident tržaškega državnega ravateljstva. Omračil se mu je um, skočil je skozi okno in na poškodbah umrl. Truplo prepeljejo v Trst.

Na Gorico se vidi z raznih višin dežele tako, da je kar razkrita na prostorni ravni pred očmi gledalca. To se je opetovano poudarjalo v raznih poročilih, ko so Italijani streljali v njo. Sedaj so Italijani tam in njihovo delovanje v mestu se more prav natančno opazovati. Poroča se, da Italijani popravljajo poškodovane hiše, gotovo se boje, da bi ruševine ne povzročile novih ruševin, ponoči je Gorica razsvetljena, plinarne in elektrarne so najbrže popravili, opaža se časih živo vrvenje po mestu. Vojaštvu, ki se bojuje vzhodno Gorice, je mesto prvo zaledje in brez dvoma je tam vsak hip polno vojakov. Gotovo je, da za vojaštvo skrbi armadno poveljstvo, kolikor more, morda pri tem odpade tudi kaj za civilno prebivalstvo. Tu in tam prižviža v mesto avstrijska granata in napravi velik strah. Marsikaka tudi dobro zadane, kar je razvidno tudi iz Cadornovih poročil.

»Gorizianci.« Po Kranjskem in Štajerskem imenujejo nas slovenske Goričane in Italijane z Goriskega vse skupaj »Goriziane«. »Gorizian« pa pomeni italijanskega prebivalca na Goriskem. V Gorici se imenujejo Italijani »Goriziane«, s čimur pa se hočejo narodnostno razločevati od Slovencev, ker »Gorizian« pomeni toliko kakor Italijan. Mi pa nismo Italijani, torej tudi nismo »Goriziani«, ampak Goričani, goriški Slovenci, in smemo pač zahtevati, da se nas ne žali z »Gorizianci«. — Goričan.

Izboljšanje gnojnega položaja gorških občinskih tajnikov. Ker se množi delo po občinskih pisarnah, je goriški deželni odbor že marca 1916 obrazložil c. kr. vladi, da je občinski tajnikom mogoče redno opravljati vsak dan množice se posle prenešenega delokroga samo z izredno marljivostjo in samozatajevanjem in je stavil nujen predlog, naj da vlada občinam za delo v prenešenem delokrogu izdatno dotacijo na razpolago, ki naj se uporabi v prvi vrsti v izboljšanje gnojnega položaja občinskih tajnikov. Deželni odbor je pred-

ložil vladi tudi vse potrebne tozadevne podatke. Na vprašanje namestništva glede načina in izmere odškodnine, je deželni odbor odgovoril, da gre za plačilo dela v prenešenem delokrogu in priporočil, naj mesečne nagrade ne bodo nižje od 30—40 odstotkov normalnih prejemkov, ki jih dobivajo občinski tajniki, v podrejeni vrsti je predlagal enkratno nagrado po 120 K za vsakega. To vprašanje je sedaj pendntno pri centralni vladi.

Kolonizacija beguncev. Veliko je število beguncev, ki so se naselili na kmetih v občinah na Kranjskem in južnem Štajerskem, kjer pomagajo pri kmetijskih delih, s čimur so mnogo odpomogli občutnemu pomankanju kmetijskih delavskih moči. Mnogo je tudi takih beguncev, ki bi radi vzeli zemljišča v svrhu obdelovanja v zakup. Deželni odbor goriški je stavil c. kr. vladi glede poslednjih sledečih predlogov: Ker je na južnem Štajerskem in na Kranjskem mnogo zemlje neobdelane, naj c. kr. vlada izposluje, da se ta zemlja da beguncem v najem. Begunci, ki so rešili svojo govejo živino, privedejo to poslednjo s seboj in kar bi je ne zadostovalo, naj jo c. kr. vlada nadomesti s konji. Vlada naj poskrbi, da se tem beguncem — kolonom da na razpolago potrebna množina gnojil. Za begunce, ki bi ne dobili stanovanj v posameznih kmečkih hišah, naj bi se zgradile ločene barake v bližini posestev, ki ga vzamejo v najem. C. kr. poljedelsko ministrstvo se je o tem predlogu zelo laskavo izrazilo. Pričakovati je, da bo ministrstvo notranjih stvari kot kompetentno mesto ugodno rešilo to vprašanje.

Sod vina 148 litrov so ukradli neznaní tatovi v Šturijah krmarju Josipu Kavčiču iz Idrije. Sod je ležal z drugimi pred neko kletjo. Sod so valili v Ajdovščino in ga pustili tam pred neko gostilno. Orožniki so prišli radi tega nekega moža v Ajdovščini, ki pa noče ničesar vedeti o tatvini.

Sto in deset dreves je bilo posekanih in ukradenih v Rocolu pri Trstu iz gozda nekega Antoniadisa. Škode je nad 2000 kron. Policija je aretirala 70 sumljivih oseh.

Imena ulic v Istri. Da počaste zapovednika vojske na Soči, gospoda generalnega polkovnika Svetozarja Borojeviča pl. Bojna, so istrske občine: Baška, Materija, Kastav in Punat imenovala po njem po eno ulico, a občina Volosko — Opatija trg na sedežu občine. Na sporočilo o tem je gospod generalni polkovnik odgovoril s sledečim pismom predsedniku deželne upravne komisije Istre, dvornemu svetniku Lasciacu: »Vaše blagorodje zahvaljujem najpriserneje na dobrotnem sporočilu o počaščenju, izkazanem od nekoliko istrskih občin vojski na Soči, ter Vas prosim, da izvolite izročiti občinskim zastopnikom moje najiskrenejšo zahvalo za njihovo patrijično čustvovanje — Borojevič, gen. pih. I. r.«

Ves pridelek oliv v Istri se za-pleni. Kdor ima olja nad 10 litrov, mora to naznati oblasti. Cena za olje in olive se uradno naznani.

Nemščina v nemških ljudskih šolah v Primorju. Poroča se, da je c. kr. primorsko namestništvo odredilo, da se ima uvesti v ljudskih šolah od tretjega razreda dalje poučevanje nemškega jezika v nemških šolah v Primorju in Trstu. V srednjih nemških šolah se bo moral poučevati en del predmetov v nemškem jeziku, tako da se bo v osmem razredu predavalo 40 odstotkov predmetov nemško. Dostavlja se k tem ukrepom, da so zlasti za Trst kot prvo trgovsko pristanišče Avstrije, ki je deležno v veliki meri svetovnega prometa, posebno velike važnosti, služijo državnemu interesu in imajo priti prav Nemcem, ki se naselijo v Primorju po vojni.

Nemci v Primorju po vojni. »Grazzer Tagblatt« pravi v dopisu iz Trsta: Pri povratku normalnih razmer je z vso gotovostjo pričakovati velik naval tuiškega prometa iz notranjih dežel in iz Nemčije na jug monarhije. Nemce, posebno Nemce planinskih dežel, se nujno opozarja na potrebo, naučiti se drugega deželnega jezika dotičnega ozemlja (slovenščine, italijanščine, hrvaščine). Ako tega ne store, imajo nemški rodovi napram njim znatno prednost.

Izdajalec. Uradna »Smotra Dalmatinska« piše o Simonu Tolji iz Zadra, praporščaku 23. domobranskega pešpolka, kako je pobegnil k sovražniku na soški fronti, da je Tolja zlorabil zaupanje, katero si je znal s hinavščino pridobiti pri svojih predstojnikih, in je premišljeno izdal sovražni vojni upravi naše vojaške zadeve in s tem povzročil neprecenljivo škodo avstro-ogrski vojski.

Umrla je na Sušaku gospa Marjeta Cosulich de Pečine, so-proga uglednega veleposelnika Vekoslava Cosulicha de Pečine. Pokojnica je bila velika dobrotnica in je sodelovala pri vsaki humanitarni prireditvi.

Kako se razvila Sušak. Leta 1880, je štel Sušak 811 prebivalcev, leta 1890, jih je imel 2417, leta 1900 jih je bilo 4580, leta 1910, po zadnjem ljudskem štetju jih je bilo 5508. Letos ih je že skoro še enkrat toliko.

Peto vojno posojilo.

V trenutku, ko je razglašen poziv na podpisovanje V. vojnega posojila, je pač na mestu, da opremimo ta poziv z nekaterimi primernimi opombami.

Izredne vojaške razmere, ki so nastale vsled vojnih zapletitajev, zahtevajo na vsak način, da preskrbimo za naše hbrabe armade vse to, kar je za nadalnje zmagovanje našega orožja potrebno. Zavedajoč se popolnoma svoje velike odgovornosti, je avstrijska finančna uprava sedaj stopila pred javnost z oklicem, s katerim pozivlja na podpisovanje 5% avstrijskega vojnega posojila. Z veliko upravičenostjo je pričakovati, da bo poziv na podpisovanje povsod v celi državi našel najugodnejši odziv. Z vsem prepričanjem se na narodnih mestih pričakuje, da bodo vsi prebivalci države kar tekmovali, da s podpisovanjem vojnega posojila pospeše končno odločitev in nas približajo miru, in zlasti da ne bodo zaostali za prebivalstvom Nemčije.

Kakor je razvidno iz poziva na podpisovanje, je tudi V. vojno posojilo izdano v dveh oblikah. Izdane bodo davka proste 40 let veljavne in po 5 1/2 odstotkov obrestovane državne zadolžnice, ki se bodo amortizirale in izdane bodo davka proste, po 5 1/2 obrestovane državne nakaznice, ki bodo poplačane dne 1. junija 1922. Skupni uspeh podpisovanja se razglasi, kakor se je to zgodilo tudi pri prejšnjih posojilih operacijah, kadar bo podpisovanje končano. Ni treba posebe poudarjati, da je avstrijski finančni minister dovolil podpisnikom vojnega posojila vse tiste olajšave, ki so bile dovoljene za podpisovanje prejšnjih vojnih posojil. Že pri četrtem vojnem posojilu v zadnji spomladi se je pokazalo izredno živahno zanimanje občinstva za štiri desetletne davka proste in s 5 1/2 odstotki obrestovane državne zadolžnice, ki se amortizirajo in tudi zdaj se bo občinstvo v prvi vrsti potegovalo za te papirje. Podpisana cena za te zadolžnice znaša 92-50 odstotkov. Za svota pa se bo najbrž še zvišala vsled popustov, ki jih bodo dovoljevala podpisna mesta. Za davka proste s 5 1/2 odstotki obrestovane državne nakaznice, ki se bodo plačale dne 1. junija 1922, je izdajni kurz določen na 96-50 odstotkov, a tudi pri teh nakaznicah bodo podpisna mesta dovoljevala popuste.

Avstrijska finančna uprava je tudi povodom V. vojnega posojila mislila na to, da ponudi podpisnikom visoko obrestovan državni papir, čigar rentabiliteta bo — kakor pri 40 let tekočih državnih zadolžnicah — za dolgo let zagotovljena. Dohodek iz 40 let tekočih državnih zadolžnic, ki bodo v času od leta 1922. do 1956. plačane po oni vrnitvi, po kateri bodo izžrebani, bo sledeči: pri izžrebanju leta 1922. = 7-31%, leta 1926. = 6-66%, l. 1928. = 6-51%, leta 1931. = 6-09%, l. 1951. = 6-06% in končno leta 1956. = 6-03%. Iz tega je razvidno, da bo obrestovanje, tudi pri zadolžnicah, ki bodo potegnjene pri zadnjem terminu žrebanja, še preseglo 6%, kar je čisto gotovo jako izdaten dohodek. Ni dvomiti, da bo občinstvo s posebnim veseljem seglo po 40letnih, davka prostih državnih zadolžnicah, ki se bodo amortizirale. Kar se tiče davka prostih s 5 1/2 odstotki obrestovanih državnih nakaznic, je opozoriti na to, da bodo za sedaj teklo 5 1/2 leta in je poplačilo določeno na dan 1. junija 1922. Obrestovanje teh državnih papirjev znaša 6-4% in so določbe skoro iste, kakor pri četrtem vojnem posojilu. Obe vrsti papirjev V. vojnega posojila sta oproščeni davka od prometa z efekti.

Peto vojno posojilo je lahko podpisovati pri c. kr. poštnem hranilnem uradu in pri vseh poštnih hranilnicah, pri državnih blagajnah in davkarijah, pri bankah, hranilnicah, posojilnicah in menjalnicah itd., kjer je izvedeti tudi vse posamičnosti glede vplačila, obrestovanja, rentabiliteta in kar še hoče kdo izvedeti.

Podpisovanje se začne 20. novembra t. l. in bo končano 16. decembra 1916 ob 12. uri popoldne. Vsak Avstrijanec naj preudari, v kako resnih časih živimo, vsak si mora reči, da je spričo nepresnege, vedno sijajnega zmagovanja naših armad na kopnem in na morju, v zraku in pod zemljo, pomagati z drž-

narjem, da bomo dosegli končno odločilno zmago.

Dnevne vesti.

— Cesarjevo zdravje. Korespondenca »Wilhelm« poroča 17. novembra: Zdravstveno stanje cesarjevo se danes ni spremenilo. Vlada je sprejel najvišjega dvorjanika kneza Montenuova, generaladjutanta grofa Paara in barona Bolfrasa, ravnatelja kabinetne pisarne barona Schiessla, sekcijskega načelnika Darnvarya ter v 1^{1/2} urni avdijenci načelnika generalnega štaba barona Conrada - Hötendorfa.

— Odlikovanja. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila stražmojstra 12. poveljstva Karol Drašler in Rudolf Velkavrh.

— Imenovanje pri mornarici. Linijski zdravnik dr. Rihard Jug, goriški rojak, je imenovan za štabnega in fregatni zdravnik dr. Ivan Fras, štajerski rojak iz občine Dragotinceh, pa za linijskega zdravnika.

— Izjava finančnega ministra. Povodom petega vojnega posojila je finančni minister sprejel zastopnike časopisja ter med drugim rekel, da je nova vlada odstranila mnogo ovir, ki so bile doslej podstavljene časopisju. Z ozirom na to zatrdilo moramo približiti, da mi na Kranjskem tega nikjer ne čutimo.

— V avstrijsko vojno posojilo morejo vlagatelji Mestne hranilnice ljubljanske podpisati neposredno pri hranilnici.

— Vprašalne in naznanilne dopisnice Rdečega križa. Naznanja se običajno, da bo društvo Rdečega križa izdalo dvojne poštne dopisnice za poizvedbo ranjenih in bolanih vojakov. Te dopisnice bodo veljavne od 1. januarja 1917 in se bodo brez vtisnjene znamke, oddajale običajno brezplačno. Da se pa prepreči nepravilno pošiljanje teh dopisnic, je naročeno poštним uradom, ki bodo razpečevali te dopisnice, da obenem nalepijo na vprašalno dopisnico znamko za 10 vinarjev. Razun tega bodo imele vprašalne dopisnice, da se ne spregleda polno frankovanje, tiskano na desnem gornjem vogalu »prostor za nalepljenje znamke 10 vinarjev« in na levi prednji strani očitno tiskano »pošta vrača nepravilno frankovane dopisnice.« Ta natis ima opozoriti občinstvo, da pozvedovalni urad ne sprejema, nezadostno frankovanih dopisnic in da poštni uradi odklanjajo sprejem in pošiljatev takih dopisnic.

— Kdo kaj ve? Franc Božič z Vrha pri St. Jerneju na Dolenjskem je odšel 26. oktobra 1914 k vojakom. Služil je pri 27. domobranskem polku v Ljubljani do februarja 1915, ko je bil poklican k domobranskemu pešpolku št. 26 v Maribor, od koder je odšel s 4. poljsko kompanijo, 2. voj, v Karpate. Od tam je pisal le eno dopisnico dne 17. marca 1915. Kdor o njem kaj ve, naj blagovoli to sporočiti na naslov: Ivan Božič, mizar, k. k. L. A. A. Nr. 201/28 (vojne pošte ne smemo navesti, a izve se v našem uredništvu).

— Posredovalnica za pismen promet. Pri centralnem poizvedovalnem uradu za vojne vjetnike (Dunaj, I., Brandstätt 9), je ustanovljen nov oddelček »L«, ki bo posredoval za pismen promet med državljani v monarhiji in onimi, ki so ostali na po sovražniku zasedenem ozemlju, odnosno so bili prisiljeni potom odvzeti v notranjost sovražne države. Posredovanje se vrši na ta način, da se vsa vprašanja, ki dospo v ta oddelček, prevedejo v francoščino in na posebnih formularjih potem odpošljejo Rdečemu križu sovražne države. Od tam došla pisma se prevedejo v nemščino in na posebnih formularjih potem odpošljejo adresatu. Vsa poročila, odnosno vprašanja, morajo biti strogo osebna ali družinskega značaja in ne smejo obsejati več, kakor 20 besedi. Posredovanje se bo najprej začelo z italijanskim Rdečim križem. Pripomniti pa je, da je pošiljanje in odpošiljanje tozadevnih pisem poizvedovalnemu uradu podvrženo normalni pošti.

— Od raznih predmetov, ki so obležali na bojiščih in od onih predmetov, ki jih je imelo izven vojašnic nastanjen moštvo, katero se je vrnilo (ranjeno) z bojnega polja, se je zgubilo mnogo kosov vojaških oblek in druge opreme na ta način, da se jih je zavleklo v ozemlju zadaj za bojni poljem. Takih obležali predmetov so se našli tudi po kolodvorih. Ker ima civilno prebivalstvo, kakor kaže izkušnja, veliko nagnjenje nakupovati take stvari za spomin, se mora v varstvo interesov vojaškega erarija paziti na to, da se taka zloraba prepreči, kakor tudi nato, da se ti predmeti za čete, ki odhajajo na bojišče zbirajo in se jim dajo na razpolago. Tem povodom se opozarja

na to, da se mora predmete, spadajoče k vojaški opravi, kakor obleke, oprema, odeje, daljnogleda, kolesa, orodje, posode, konjske opreme, sedla, puške, samokrese in pištole, sablje, municijo, ovoj od topniških izstrelkov itd., nemudoma oddati na najbližnje vojaško poveljstvo ali najbližnjo oblastvo (občinski urad, c. kr. okrajno glavarstvo, c. kr. policijsko ravnanje) ali pa na najbližnjo orožniško postajo. Osebe, ki bi take predmete našle in jih oblastvu ne izročile, zakrivate po vrednosti najdenega predmeta prestopke po § 461 kaz. zakon. ali pa celo zločin po § 201 lit. c kazenskega zakonika in bodo primerno kaznovane. Občinski uradi morajo najdene predmete, ki so se jim izročili, takoj oddati najbližnjemu vojaškemu poveljstvu in proti osebam, ki bi se proti temu razglasu pregrešile, prijaviti kazenske ovadbe.

— Novi poštni uradi v Srbiji in Albaniji. V ozemlju Srbije, zasedenem po avstrijsko - ogrskih četah, so se otvorili za zasebni poštni promet c. in kr. etapni poštni uradi Rača v Srbiji, Slepak in Zabrež v Srbiji. Pošiljati se smejo na imenovane urade: dopisnice, odprto predana pisma, tiskovine (časniki) in blagovni vzorci; od teh uradov: dopisnice, odprta pisma, tiskovine (časniki) in blagovni vzorci. — V ozemlju Albanije, zasedenem po avstrijsko - ogrskih četah, so se otvorili za privatni poštni promet c. in kr. etapni poštni in brozjavni uradi: Leš, Tirana, Durc (Drač), Elbasan in Kula - Luma. Pošiljati se smejo na imenovane urade: dopisnice, odprto predana pisma, tiskovine (časniki), blagovni vzorci in odprto predana pisma z označeno vrednostjo. Navedeni uradi poslujejo tudi kot vojnopoštni uradi za tamošnja poveljstva, čete in zavode. V kolikor ti etapni poštni uradi poslujejo kot vojnopoštni uradi za tam nastanjena poveljstva, čete in zavode, se morejo sprejemati in odpošiljati tudi vojnopoštni službeni zaviti za ta poveljstva, čete in zavode, razven tega tudi vojnopoštni zasebni zaviti na te in njih svoje, pod pogoji, ki so veljavni za to prometno panogo.

— Stanovanja. Čitali smo, da je vlada v Budimpešti odredila, da hišni posestniki ne smejo odpovedati samovoljno in brez vzroka stanovanj strankam in da se ne smejo višati povolno stanarine. — Kako potrebna bi bila taka odredba tudi za Ljubljano. Marsikoga je tak hišni posestnik postavil pod kap brez vzroka, edino le zato da je prišel drugi in mu ponudil par kron več najemnine. Stanovanja so že itak draga in še se dobijo ljudje, ki znatno zvišajo stanarino oziroma plačajo. Potrebno bi bilo, da postavi vlada tem razmeram in izkoriščanjem trdne meje, da ne pridejo nedolžne družine postavljene na dež edino le zato ker hišni gospodar hoče imeti zvišano najemnino.

— Pojasnilo k notici v »Slov. Narodu« z dne 16. t. m., št. 246, proti neupravičenemu zvišanju stanarine glede odpovedi stanovanja neki čisto mirni stranki: Dne 2. avgusta t. l. se je neki stranki stanovanje ustmeno odpovedalo s 1. novembrom t. l., kar je ista na znanje vzele. Vže 4. avgusta se je oglašila druga stranka, katera je stanovanje ogledala in v njem vzele. Pri tej priliki ji je prejšnja stranka ponudila v nakup svojo napravo za elektriko, tedaj je bila nova stranka uverjena, da ne bo imela pri selitvi nikake zapreke. Dne 1. novembra se je nova stranka ogledala v najetem stanovanju in prejšnjo stranko naprosila, da ji pravočasno stanovanje izprazni radi priselitve. Nato ji je prejšnji najemnik odgovoril, da se on sploh ne bo selil iz stanovanja, ker je ustmena odpoved neveljavna in se bo dele raje pravdal skozi vse instance, tudi na Dunaj, če prav zapravda 1000 kron, pa bo vendar selitev zavlekel vsaj za pet mesecev. Novi stranki je pa svetoval, naj ostane v svojem prejšnjem stanovanju, ali naj si pa kako drugo poišče, kjer hoče. Ker so bili vsi dogovori radi mirne ureditve te zadeve zaman, se je dne 2. t. m. vložila tožba, dne 6. t. m. se je vršila razprava in po zaslišanju strank in prič se je razglasila sodba, da se mora prejšnja stranka dne 8. t. m. iz stanovanja seliti in poravnati pravne stroške po 32 K 40 v. Ko se je tožena stranka prepričala, da so bile zaman njene nakane, preprečiti izselitev, se je pobrigala za drugo stanovanje in se je 14. t. m. preselila. Ključne od prejšnjega stanovanja je gospodarju na opetovano zahtevo še le 15. t. m. izročila. Dne 15. 16. in tudi danes 17. snaži izpraznjeno stanovanje več oseb, za popravo so pa potrebni razni obrtniki. Vse to v novi hiši! Medtem je hiši gospodar novi stranki

prepustil za njeno opravo svoje prostore v podstropju, v pralnici in na verandi, stranka sama je pa morala prenočevati pri svojih sorodnikih, v gostilni pa hrano jemati. Kdor se za to zadevo zanima in hoče resnično izvedeti, naj se potrdi v stanovanje na Gruberjevo Nabrežje h. št. 14 v podstropju in pregleda tuzodni spis opr. št. C IV. 185/16. — To v pojasnilo čisto mirni stranki.

— Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v petek, dne 3. novembra 1916, nam je došlo sledeče poročilo: Potem ko otvoril predsednik sejo in proglasil sklepčnost, oglašal zapisnikar kurenčije iz predsedstva in pove, kako so bile rešene, kar se vzame na znanje. Odobri se zapisnik zadnje redne seje z dne 12. septembra 1916. Razpravlja se o prošnjah za razpisana učna mesta na I. in II. mestni deški šoli, na pomožnem oddelku IV. mestne deške šole, na mestni deški in pa na šišenski dekliški osemrazrednici ter se sklene c. kr. deželnemu šolskemu svetu predložiti za omenjene službe tern - predloge. Sklene se predložiti nasvet k vlogi knezoškofijskega ordinariata radi vpeljavne druge tedenske ure verouka v I. in II. razredu ljudskih šol. Sklene se predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu predloge o napredovanju učitelstva v višjo plačilno vrsto s 1. januarjem 1917. Ernestini Rekarjevi, stalni učitelj na mestni slovenski dekliški šoli se pripozna IV. petletnica. Prošnjo pomožnih učiteljev na mestni nemški dekliški šoli, ki samostojno poučujejo, za dovolitev nagrade je priporočilno predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Istotako je več prošenj stalnih učiteljev za dovolitev daljših dopustov priporočati v ugodno rešitev. Poročilo mestnega magistrata o nasvetih glede pomožne akcije za bedno šolsko mladino v zimskem času se izroči ad hoc odseku šolskih voditeljev in voditeljice pod načelništvom c. kr. okrajnih šolskih nadzornikov v nujno uvaževanje in se potrebne predpovedbe že vrše. Sklene se primerno proslaviti Simon Gregorčičeve smrti bližajočo se desetletnico. Ko se rešilo oziroma polasne še nekatere interne zadeve vzgojne in administrativnega značaja, zaključil predsednik sejo.

— Z južne železnice. Prestavljeni so: asistenti K. Peprle iz Puntigama v Celje, Rudolf Mejak iz Sevnice v Zidan most, Leopold Samonig v Zidanega mostu v Sevnici in Alojzij J. Žek v Počdan v Dunajsko Novo mesto.

— »Domovina«, dijaško podporno društvo v Ljubljani, je letos holi kot kedaj navezana na dobrohotno podporo vseh prijateljev učeče se mladine, da more zadostiti svoji nalogi. Zlasti razne korporacije in občine naj bi posnemale obično Trbovlje, ki je naklonila »Domovini« za šolsko leto 1916/17 100 K podpore.

— Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« se priporoča čitajočemu občinstvu. Knjižnica posluje vsak torek, sredo, petek in soboto od pol 6. do 8. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od pol 10. do 12. dopoldne v društvenih prostorih Pred igriščem št. 1 (nasproti Marčanu na Rimski cesti št. 19). Dostop ima vsa k do!

— Javna ljudska knjižnica »Gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj« ima na razpolago najlepše slovenske, hrvaške in nemške knjige, tako da lahko zadovoljuje najbolj izbirne bralce. Rosluje na Vožarskem potu 2, koncem Florijanske ulice in začetkom Karlovske ceste, postajališče električne cestne železnice, vsak torek, četrtek in soboto od pol 6. do pol 9. zvečer ter ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. dopoldne. Vstop v knjižnico ima vsakdo. Na razpolago popolni tiskani in enikni knjig. Vpisnina sama 10 vinarjev. Posebite to knjižnico in jo priporočajte med prijatelji in znanci!

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 5. do 11. t. m. se je rodilo 18 otrok, 4 so bili mrtvorjeni; umrlo je 27 oseb, med njimi 9 domačinov, in sicer 3 (1 tujec) za jetiko. Razen teh so umrli še 4 vojaki za legarjem in 2 vojaka za grizo. Oboleli pa so za škrlatno 1 domačin, za tifuzom 3 tujci in 53 vojakov, za grizo 16 vojakov, za vrtico pa 1 domačin in 3 tujci.

— Umrli je na Sv. Petra nasipu št. 71 gospodična Viki Hitti-jeva, uslužbenka »Narodne tiskarne«. Bodi ji prijazen spomin!

— Umrli je v Spodnji Šiški so-proga črkostavca gospa Marija Franzot roj. Kern v starosti 31 let. Pogreb je v nedeljo ob 3. Čenčevski rodbini naj bo sočastel

Kriha. V dnevnih darovanj je pridobil kriki okraj dobrodelnemu namenu znaten znesek 7057 K 10 v. V Krikem samem se je nabralo 886 kron in to največ po zaslugi cenjenih dam, ki so prevzele nabiranje. Tudi Radečani so se to pot zopet odlikovali, nabrali so 860 K.

Šoštanj. Dne 6. t. m. se je poročil naš priljubljeni učitelj g. Tine Vrečko z gđ. Mimiko Muršcevo iz ugledne narodne rodbine pri Sv. Petru poleg Maribora. »Srečo blestečo — na novega življenja pote«, Vama kličejo Slovenci v Šoštanju.

Maribor. (Naša prehrana.) Vprašanje prehrane postaja vedno težje. Z vsemi mogočimi tolažbami se skuša pomiriti javno mnenje, pa kaj pomaga vse to, ko pa vendar ni nikjer opaziti zboljšanja. Sedaj zmanjkuje zopet petroleja in sladkorja. Za petrolej je bila sicer tudi lani težavna, letos pa — pravijo trgovci — bode še trša. Tu bi se bilo pač moglo pravočasno skrbeti za primerne množine. Zanimivo bi bilo, da doženejo oblasti, ali je res, kar se dnevno ponavlja, namreč, da imajo posamezne trgovine dovolj zalog, da jih pa hranijo za takrat, ko bode dražje. Sigurno bi take preiskave vsaj pomirjevalno vplivale na široko javnost. — Minoli terek je bila razglašena prodaja sladkorja v dveh trgovinah Tegetthoffovi cesti; pri Tischlerju in Hartingerju. Že takoj po obedu se je zgnelo pred obema trgovinama na stotine ljudi. Že ob tretji popoldanski uri so zaprti trgovino pri Tischlerju. Množica, od koje jih je le malo dobilo sladkor, je vsa drla pred Hartingerjevo trgovino. Tam se je zbralo sčasoma do 1200 ljudi. Meščanov in deželanov je bilo tje do deželnega ženskega učiteljskega vse polno in nevarnost za življenje tem večja, ker je ravno pred trgovino promet od in do glavnega kolodvora vedno zelo velik in živahen. Saj se človek komaj izogne vozu, že pridrvi avtomobil. Predno se je množica skrčila, je trajalo ure in ure. Nekateri so prestali po več popoldan tja v mrak, a vseeno morali oditi praznih rok. Marsikomu se tudi pripeti, da mu enc karto kratkoma — vzamejo. Tu ne pomaga potem nič zagotovilo, da je prišel dotičnik iskat, tudi za tega in tega, ki ni v stanu, priti z doma! In kmečko prebivalstvo, ki pride že zjutraj v mesto, mora stati do mraka, iti ure daleč domov po teh naših hribih in jarkih — praznih rok! Med vsem tem pa mora poslušati še razne opazke in robotosti. Ali je čudno pri vsem tem ravnanju, da pride na mestni trg vedno manj in manj pridelkov. Ne le, da se tam kmetu kratkoma cene diktira in jemlje kar prinese, se ga odganja še potem, ko pride kot kupovalec, dasi prinaša seboj svoj gotovni tudi težko zaslužen denar, da bi ž njim drago plačal to, kar doma nima, a vendar rabi ... Vsega tega bi pač ne bilo treba, če bi se zaloge porazdelile po vseh trgovinah enakomerno. Izostale bi gneče, izostalo pehanje in prerekanje bi ne razburjalo posameznikov in izostale bi vse ostale neprilčnosti, ki so skoro neizogibne pri takih zbiranjih. Urad za preskrbo prebivalstva z živili naj tu energično pomeže z nastalimi težavami in naj poskrbi za to, da se bodo razno blago porazdelilo po celem mestu, enakomerno na vse trgovine. — Mestni magistrat ima tudi svojo prodajalno za preskrbo prebivalstva z živili. Osobito najnižjim slojem je ta urad namenjen. Delovanje tega urada bi bilo seveda zelo blagonsno, če bi se pri vsem tudi hotelo skrbeti za to, da bi urad imel toliko poslovnih rok, da bi delo v njem šlo uspešno naprej. A kaj pomaga, če morajo ljudje že od 4. ure zjutraj stati pred trgovino, pa se zvrste jedva šele v že kasnih dopoldanskih urah. Zgodi se pa tudi, da se prodajalno odpre šele ob 8. oziroma polu 9. uri zjutraj. Ni dovolj, da stoji ljudje že tri ure pred otvoritvijo vseh drugih trgovin na preži, morajo še stati, ko se že povsod drugod po nro in pol prodaja. Tudi tu treba poskrbeti za red inčnost.

Iz Maribora poročajo: Pravcati boji so se razvili v sredo pred mestnim skladiščem za krompir. Že ob 7. zjutraj se je nabralo na stotine ljudi, ki so morali čakati deloma do 1^{1/2} u. nonolne, pa končno še niso nič dobili. Med množico je vzbudil posebno pozornost neki uradnik, ki je prišel v paradni uniformi, s sabljo, zlatim klobukom in — krompirjevo vrečo. Pomanjkanje krompirja je še vedno jako občutno.

Iz Št. 11a pri Mariboru poročajo: V tukajšnji Súdmarkini hiši priredi dne 19. novembra poseben odbor »umetniško prireditve«. Vseučiliški lektor Steil iz Maribora bo deklamiral našim kmetom »Das deutsche Volk« in »Das Germanenschwerts«.

Razpis nadočiteljske službe. Kakor smo zvedeli iz pozitivnega vira, bode v kratkem razpisano nadočiteljsko mesto v Velenju. Kraj leži ob železnici in lepi Saleški dolini; dobljo se v trgu vsa potrebna živila in druge potrebščine. Tedaj je upanje, da se oglašijo za imenovanje službo mnogo prosilcev. Samo skrbeti bo treba, da činitelji, ki imajo o tem kaj govoriti, ukrenajo, da pride na to mesto spreten mož, ki bo delal za napredek naroda, šole, in za splošno korist občine, da bi se nam izpolnil rek: »Le naprej in ne nazaj!«

»Usoda Gabrijela Stark«. Nравносна drama v 4 dejanjih s Henny Porten. Tukajšnji Ideal - Kino ima za danes soboto 18., nedeljo 19., in ponedeljek 20. t. m. prvovrsten spored: 1. Sascha - Messrov teden. Vojne aktualnosti. 2. »Teknica« zelo zabavna burka. 3. Drugi umetniški film s Henny Porten: »Usoda Gabrijela Stark«. Nравносна drama s Henny Porten, Erich Kaiser-Tietzom in Ernstom Dumkejem v glavni vlogi Dekle, katero podlež oropa mlade sreče, se uda grehu, a najde potem zavetje v domu za padle deklice, dokler je končno ne vrne njen zaročenec izgubljene sreče ter s tem popravi, kar so drugi zakrivali na njej. Da je igra umetnice na višku popolnosti, je samo obsebi umevno. Spored ni za mladino. Torek 21. t. m.: Četrta ameriški film Jimmy Valentine. Detektivski roman. Robert Warwick v glavni vlogi. Ideal - Kino.

Izgubljenih je bilo včeraj 5 ključev skupaj na veržici. Oddajo naj se na Breg št. 16 Katarini Mohorč.

Aprovizacija.

Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka.

Moko za peke dobiva mestna aprovizacija za sproti in ni nobene zaloge. Za tekoči mesec je obljubil vojništini prometni zavod še 12 vagonov krušne moke in je upati, da se bo shajalo. Na zalogi je 310 vreč bele moke št. 0 in 1, ki se razdeli prihodnji teden na močne karte. Na vsako karto pride po 1/4 kg moke. Za tako razdelitev se potrebuje 167 q moke. Ostanek moke se razdeli predvsem na bolnišnice in zavode. Prihodnja razdelitev moke za kuho se izvrši takoj potem, ko dosepejo večje množine črne moke, ki se sedaj rabi izključno le za peko kruha. Konstatira se, da delavec, ki težko dela, ne more več vzdržati sedanja množino moke in kruha. Ukrenilo se bo vse potrebno, da pridejo težaki do količine kruha, ki jim gre po zakonu. Novi nadzornik ljubljanskih pekarn je že pričel izvrševati svoje opravilo. V mestni pekarni se izvršuje stalno nadzorstvo in se je uvedlo zmesi moke odgovarjajoče podelovanje testa. Strogo se pazi na to, da je kruh tudi zadostno prepečen. Novi način mesenja testa je doprinesel, da je boljši kruh in so ponehale pritožbe glede kakovosti. Nadzornik pekarn je izvršil tudi revizijo pri 13 pekih v Ljubljani. Dognal je v prvi vrsti, da so peki po večini napačno podelovali testo in niso imeli potrebnih novih priprav, ki jih zahteva razpoložljiva kakovost moke in primes krompirja. Dalje so pekovski obrati štedili z drvmi. Prva peč je bila dobro zakurjena, dočim se druge peči ni nanovo kurilo, zato se je pogostoma dogajalo, da ni bil kruh iz druge peči zadostno prepečen. Naročilo se je pekom, da takoj odpravijo nedostatke, ker je njihova dolžnost, da je peka kruha neoporečna. Odsek naroča strokovnemu nadzorniku, da revizije v naprej najstrožje izvršuje. Peki žele, da bi se kruh prodajal samo od 6. zjutraj do 1. popoldne. Težljivi se krušnimi izkaznicami. Dovož krompirja je tekoči teden popolnoma izostal in je nastalo z velikim povpraševanjem tudi občutno pomanjkanje krompirja. Posebno revnejši sloji trpe, ker niso imeli sredstev, da bi si pred časom preskrbeli zaloge. Dosedaj je prevzela mestna aprovizacija 115 vagonov krompirja in ima dobiti v celem še 485 vagonov. Redni dovoz je izostal vsled krivde žitno-prometnega zavoda. Dunajska centrala za mast in olje je zasegla v Ljubljani vse razpoložljivi loj pri mesarjih. Loj bi bil na ta način odvzet ljubljanskemu prebivalstvu. Ker je na tukajšnjem trgu veliko pomanjkanje maščobe, se najljubše prosi c. kr. deželno vlado, da izposluje, da ostane loj v Ljubljani. Obenem se obrne mestna aprovizacija na dunajsko centralo za olje in mast, da prepušči vsaj del, če ne ves loj mestni aprovizaciji, da ga razdeli med revnejše sloje. Od trdke Konac se kuoi 500 zavitozov sveč. ki bodo na razpolago v vojnih prodajalnah za ceno 1 K 80 vln. za zavitek (a 6 in 8 kosov v posameznih zavitkih). Nastavi se takoj organ, ki bo nazil, če mesarji res vseh špeh prodajo na trgu. Na klavnicah se več ne prodaja špeh. Pazi se tudi, če se mesarji pri prodaji

praiševnega mesa države maščobnih cen. Prosi se c. kr. deželno vlado, da nujno odredi revizijo izdanih maksimalnih cen za praiševne izdelke. Razmerje cen med mesom in špehom je nevdržljivo. Mestna aprovizacija bo letos zaklala v lastni režiji 1000 praišev. Meso se bo prekadilo in podelalo v klobase. Vzame se v najem primerne obratne prostore. Poleg tega se bo izposlovalo, da se bo odvezlo mesarjem vsaj 1/2 od zaklanih praišev špeha, ki ga bo mestna aprovizacija stopila in pozneje sama razdelila prebivalstvu. Mestna aprovizacija bo bržčas tudi letos oddajala strankam po cele praišice, seveda brez špeha z ozirom na zakonito uveljavljene maščobne karte. V zadnji seji aprovizacijskega odbora se je občinski svetovalec Štefe pritoževal zoper nekega uradnika, češ, da je postopal z neko stranko skrajno nedostojno. Mestni župan je stranko protokolično zaslusal in izkazalo se je, da je bila obdolžitev izmišljena in neutemeljena, vsled česar zavrača tako postopanje člana aprovizacijskega odbora.

+ Pritožbe v aprovizacijskih zadevah se sprejemajo vsak dan od 3. do 5. popoldne na mestnem magistratu (zglasovalni urad, pritličje). Kdor ima kako pritožbo, se naj zgleda v imenovanem uradu, ker prekanje po javnih prostorih nima nobenega smisla in ne uspeha. To je mesto za resne pritožbe, ki je podkropljeno z verodostojnimi izjavami in s pričami. Take pritožbe so koristne, ker vodijo do uspeha, dočim povzroči pravo besedičenje samo nepotrebno razburjenje. Na to se ponovno opozarja občinstvo.

Razne stvari.

* Pol milijona kron je izgnilo. Dunajska »Polizeikorrespondenz« prijavlja sledečo skrivnostno vest: Na Dunaju je danes izgnilo 5 1/2 % ogrskih državnih nakaznic v vrednosti pol milijona kron.

* Sneg. Ze pred nekaj dnevi je začelo v gorah snežiti. Na Tirolskem je silen sneg na vseh gorah in je, kakor poroča »Fremdenblatt«, pri Brezovici zasul snežni plaz devet vojakov, v drugih krajih pa več civilnih oseb.

* Suspendiran višji beležnik. V Sabotici na Ogrskem je bil pred kratkim izvoljen za višjega mestnega beležnika dr. Josip Krizse. Ta vrli gospod je porabil svoje javno dostojanstvo za — kupčevanje s praišici na debelo. Samo pri eni taki kupčiji je zaslužil 10.000 kron.

* V Osleku v Slavoniji je kovaču Franu Hattiju njegov pomočnik ukradel 10.000 kron in je ž njimi pobegnil. Prepričan je bil, da ga ne dobe, ker kovač niti imena svojega pomočnika ni poznal. Toda slučaj je tatu vendar spravil pravici v roke. Vjeli so ga v Bosanski Brod. Prijeli so ga sicer pomotoma, a med zaslišanjem je prišla resnica na dan. Pri sebi je imel še 2380 kron.

* Palača poljskega poslanstva v Carigradu. Svoječasno razdelitev te stare kraljevine Poljske so priznale vse evropske države, izvzemši Turčije. Palača poljskega poslanstva v Carigradu stoji še danes in je v tistem stanju, v katerem jo je zapustil pri svojem odhodu zadnji poljski poslanik. Turška vlada je tedaj dala palačo zapreti in zapečatiti, ta pečat čaka kakor simbol na obnovo Poljske.

* Umor ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Ta državnik je komaj pokopan, pa je že tako pozabljen, kakor da ga sploh nikoli ni bilo na svetu. Spomnila nas je nanj du-

najeta »Reichsposta«, ki pravi, da poročilo o strankarskem štedu švicarske socialne demokracije. Če se na tem zborovanju o mestu grofa Stürgkha res tako govorilo, kakor poroča »Reichsposta«, potem je njena ostra obsodba popolnoma opravičena.

* Prazniki leta 1917. Prihodnje leto bomo imeli dva praznika ob novem letu, ker pade novo leto na ponedeljek in dva praznika v prvem tednu, ker pade praznik sv. Treh kraljev na soboto. Po dva praznika bomo imeli o Veliki noči (8. in 9. aprila), o Binkošti (27. in 28. majnika); nadalje 8. in 9. septembra, 8. in 9. decembra in končno dva praznika o Božiču. V letu 1917 bomo imeli z nedeljami vred zavsem 67 praznikov. Pustni čas bo trajal 46 dni, zadnji pusti dan bo 20. februarja.

* Pretep v ministrski predstobi. V predstobi francoskega trgovskega ministra se je sestalo več pariških časnikarjev. Esi so prišli posredovat, naj vlada ukaže, da morajo časopisi izhajati v manjšem obsegu, ker so težave s papirjem in porabijo ves papir veliki časopisi, tako da ga za manjše čedalje bolj primanjkuje. Drugi so zopet prišli posredovat, naj vlada tej prošnji ne ugodí. Predno so časnikarji še prišli do ministra, so se zaradi papirja hudo spili in sta se dva posebej vročkrvna moža celo stopila.

* Vojna Northcliffeova časopisja. Angleško časopisje, kar ga je pod poveljstvom Northcliffea — kateremu bi denajski dr. Sieghart tako rad postal podoban — vodi večko vojno proti omni angleškemu podjetjem, pri katerih je udeleženo kolikor toliko nemškega kapitala. To je naravno, saj je Angležem ravno gospodarski boj glavni del sedanjega vojne. »Pester Lloyd« pa poroča, da porablja Northcliffeovo časopisje to vojno za izmenjane kupčije. Kdor plača 15 do 20 funtov, to je 180 do 240 kron, od vrste, pa lahko v kakem Northcliffeovem časopisu zagradi konkurenta. Za celo akcijo stoji ravno nemški bankirji in poslanci, nece jim pa in hoj 120 milijonov kron na leto, ali pa še več. Northcliffe v celotni vojni angleške vojne stranke in v celoti zastopnikov, da se ga vse boji in če bi hotel, bi lahko vsako uro postal minister.

* Od težaka do markija. Marki Salvago Raggi je postal italijanski poslanik v Parizu. Novi poslanik ni bil dosedaj politični javnosti evropski prav nič znan. Zdal poročajo listi razne posamičnosti o njegovih rodbini. Stari oče je bil fakir, kakor se pravi po tržaško, namreč pristanski delavec v Genovi. Iz fakina je postal milijonar. Kot delavec je štedil kar je mogel in potem začel špekulirati najprej z zemljišči in potem z žitom. Ko je umrl, je bil najbogatejši mož cele Italije. Bil je tudi v zvezi s sedanjim italijanskim ministrom zunanjih del, Sonninom, ki je tudi eden najbogatejših mož cele Italije, a je svoje premoženje podedoval po svoji angleški materi. Stari Raggi je bil originalen mož. Zgradil si je kraj Genova kraljevski grad, pravi bajni grad, ki je zanimal tudi italijanskega kralja Umberto. Kralj bi bil rad videl ta grad, a ga ni mogel obiskati, ker določa savojski hišni zakon, da sme

leto obiskovati samo hiši vladnega planstva na njegovem domu. Tako se je zgodilo, da je bil stari Raggi imenovan za markija tisti dan, ko je kralj Umberto obiskal njegov grad.

Pri pokvarjenem železcu, pomankanju topla, vpehovanju, slabem počutju, obloženem ječalu, popastem okusa provzroči naravna Franc — Jožefova grenčica hitro in popolno izčiščenje jedilnega kanala in bolečin pristo odprte telesa. Poročila nadzdravnikov na berlinski Elizabetni bolnišnici zaznamujejo uspehe, ki jih je dosegla Franc — Jožefova grenčica, za prav dovoljne.

Darila.

Za »Rdeči križ«. Gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani je daroval Rdečemu križu po mestnem magistratu v Ljubljani znesek 35 K 36 h.

Za mestni aprovizacijski fond za prehrano ubožnih rodbin so darovali: tovarnar in posestnik Karol Pollak K 2000—, tovarnar Maks Samassa K 100— in neimenovan povernik K 100—.

Za mestno ubogo. G. Hans Hecking, uradnik Krmilne kramlnice daroval je povodom sprejetja v ljubljansko občinsko zvezo K 100— za mestne uboge.

Za mesto venca na krsto g. Jerid Klein je darovala gospa Angela Agnola K 20— za vdovo in štote padlih ljubljanskih vojakov.

Upravitelju naših listov so poslali: za »Stil-Metodovo družbo« Iv. Pakiz, rač. podč. I. r. iz bojišča 5 K, mesto venca na krsto svojega zeta obojca sv. g. Milana Draščerja darujejo ga. Franja Trtnik, posestnik 10 K, ga. Fani Gali, vdova c. kr. in komandirja 10 K, c. kr. nadporoč. g. Vilko Trtnik s soprogo 10 K, rodbina Petrovčičeva 10 K in rodbina Domjančeva 10 K. Skupaj 55 kron.

Za »gostilno bogumec« Iv. Pakiz, rač. podč. iz bojišča 5 K, mesto venca na krsto svojega zeta obojca sv. g. Milana Draščerja darujejo ga. Franja Trtnik, posestnik 10 K, ga. Fani Gali, vdova c. kr. in komandirja 10 K, c. kr. nadporoč. g. Vilko Trtnik s soprogo 10 K, rodbina Petrovčičeva 10 K in rodbina Domjančeva 10 K. Skupaj 55 kron.

Za »vдове in štote padlih ljubljanskih vojakov« Hansa Krola, podn. Hrbt. lued. banke 20 K, mesto venca na krsto prijatelja Milana Draščerja.

Za »zavod za v vojni oslepele vojakove« mesto venca na krsto svojega zeta oz. svaka g. Milana Draščerja darujejo ga. Franja Trtnik, posestnik 10 K, ga. Fani Gali, vdova c. kr. in komandirja 10 K, c. kr. nadporoč. g. Vilko Trtnik s soprogo 10 K, rodbina Petrovčičeva 10 K in rodbina Domjančeva 10 K. Skupaj 55 kron.

Srečna hvatati!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. novembra: Silvestro Mario, pešec 14škega pešpolka št. 113, vojni vjetnik, v rezervni hronvedski bolnici.

Dne 16. novembra: Ana Selan, bivša kuharica, hiralica, 73 let, Radeckega cesta 9. — Marija Franzot, vdova črkostavca, 31 let, Kolodvorska cesta 166. — Ilija Ljović, desetnik, v rezervni vojaški bolnici v Marjanišču. — Mile Sučević, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 17. novembra: Viktorija Bizilj, hiš delavica, 5 tednov, Radeckega cesta 16. — Viktorija Hiti, tiskarska vlagateljica, 25 let, Sv. Petra nasip 71. — Maks Morlin, bivši profesor, hiralac, 68 let, Radeckega cesta 9. — Fran Hribal, hišni posestnik, 67 let, Sv. Martina cesta 20.

V deželni bolnišnici: Dne 17. novembra: Sestra Edita Jera Leitgeb, usmiljenka, 62 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Boga Vsegaumnostnemu je dopadlo naše ljubljano hčerko in sestrico

Viktorija Hiti

po daljšem, zelo mučnem trpljenju, previdno s tolažili sv. vere, poklicati v boljše življenje.

Pogreb drage nepozabne se vrši v nedeljo, 19. t. m., ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra nasip št. 71 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša-zadušnica se bode brala v župni cerkvi sv. Petra.

V LJUBLJANI, 17. novembra 1916.

3753

Zatujoči ostali.

»Narodna tiskarna v Ljubljani« naznanja žalostno vest, da je nje večletna, marljiva in zvesta uslužbenka, gospodična

Viktorija Hiti

po dolgotrajni bolezni včeraj preminila.

Pogreb se vrši v nedeljo ob 3. uri popoldne.

V Ljubljani, 18. nov. 1916.

lovska puško, dvocevko

tudi manjšo in dr. lovske potrebiten. Poročbe pod: »Uradnik 3750« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaja se v lepem trgu na Spodnjem štajerskem 374

enonadstropna hiša

z velikim vrtom.

Naslov pove upravo »Slov. Naroda«.

Strojniki

ki bi znal tudi hitro čavničarska popravila se išče. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Vpraša se pri Josip Bergmannu v Ljubljani 3747

29letni trgovsko izobraženi gospod hči

v svrhu ženitve korespondenco

s inteligentno gđ. ali vdovo (brez otrok. Dotične, ki imajo samostojno

kako podjetje, imajo prednost. Resne ponudbe z natančno navedbo preteklosti in slike, ki se takoj vrne, se prosi pod: »T. 100/3741« na upravo »Slov. Naroda«.

Priložnostni nakup.

1600 parov dobrih

ženskih suknenih čevljev

(na vezavo), visokih z debelimi podplati, vsaki par plača 9 K 50 vin. par se na prodaj.

Sme za posojila. — Hiša po posojilu:

Rudolf Werdisheim

tovarniška zloga čevljev Gradec, Sporgasse 1.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretresljivo vest, da je naša iskreno ljubljena hči, sestra, teta, svakinja in sinaha, gospa

Marija Franzot roj. Kern

vdova črkostavca

dne 16. novembra t. l. pop. ob 1. uri po kratki mučni bolezni, v starosti 31 let, previdno s tolažili sv. vere udano preminila.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Spodnji Šiški, Kolodvorska ulica 166 k Sv. Križu.

Maše posmrtnice se bodo darovale v več cerkvah.

Bodi ji prijazen spomin!

V Ljubljani-Spodnja Šiška, 18. novembra 1916.

Zatujoči rodbini

Kern in Franzot.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se boleznin nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivci, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpehom na splošni počutek.

Jadranska banka podružnica Ljubljana

sprejema kot oficijelno mesto

prijave na 5. davka prosto avstrijsko vojno posojilo

pod vsemi zakonito dovoljenimi ugodnostmi.

Rok za subskripcijo od 20. nov. do 16. decembra t. l.

Hiša na prodaj

v Kaniški št. 20, pri Novem mestu.
V hiši so štiri sobe, dve kuhinji ter prostori
za prodajalno s stanovanjem. Po-eg hiše se
nahaja tudi vrh. Hiša leži na jako lepem
prostoru. — Več se izve v Novem mestu
Glavni trg št. 97. 3724

8 vinarjev

(za doplačilo) stane Vas moj
glavni katalog, katerega se vam
odpošlje na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur

Am. Kraml, a. l. iz. dr. dobav. Kasi (Brin) 1466, Čaika.
Nabijaste ali jelene ankerice K 6, 7, 8,
dvicarske Roskopf ankerice K 7, 8, 9, vojno-
spominke ure iz niti ali jelca K 11, 12;
armadne radijeve ure iz niti ali jelca
K 13. Masivne srebrne Roskopf ankerice
rem. ure K 19, 20. Budilice, stenske in stolne
ure v veliki izbiri po nizkih cenah. 3 letna
pisarna garancija. Pošilja po povzetju.
Zigla turisti. Imenitna darila ali se povz. čez.

Najcenejše

dožnike in solnčnike

domačega izdelan priporoč

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

Isposodovanje
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najli-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
in balkone.

Vsakovrstne sadike do
najzajtnejših cvetic in
zelenjati. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.

Brzojavke: I. Bizovičar,
v vrtnar, Ljubljana.

Pozor! Sovražnik!

Ste svojo denarja, ako še danes uporabljate drago maščobno milo, kajti

SCHULZEVO MILNO NADOMESTILO

popolnoma nadomesti drago maščobno milo in je najboljše in najcenejše pralno in snalno sredstvo.

Izberite snalno za roke.

Izberite snalno za perilo in vojaške opreme z mrzlo vodo.

Je najboljši prikladen za snaljenje tal, kuhinjskih posod in kovinskih predmetov itd. Pošilja se na tepevec in podlota: 1 zaboj s 150 kosov franco na vsako štasio K 30 — Le po povzetju.

Vsak trgovec, vsake podlota, vsake gospodinja naj poskusi to izbrati in ceneno pralno sredstvo!

Naredila je naslednji na tovarno milnega nadomestila

Zastopnik se iščejo.

Otto Schulz, Dunaj, VII. Andreassgasse 1.

Jurdka

Peter Kozina & Co.

Prag št. 20 Ljubljana Prag št. 20

naznanja glavnemu občinstvu, da bo morala tje-
lovanje civilnih žuljev z usniafimi podplati, vsled
splošnega pomanjkanja surovin in novih strojih
odredb omeiti. Hder se hoče še pravočasno preskr-
beti, ie zani zadnja priika.

Ugodna naložitev kapitala!

Večje posestvo

ob južni Zelenci.
na Notranjem,
pripravno za vsa-
ko obrt, tri hiše in k njim spadajoča gospo-
darska poslopja z zemljiškimi in stavbe-
nimi parcelami vred, se zaradi vojnih
razmer 40% proda.

Hiša

v severni Istri na glavni cesti
med Trstom in Reko, s trgovino
in gostilno na dobrem prostoru, se zaradi
vojnih razmer 40% proda.

Gotovega denarja je le polovica po-
treba, druga polovica se ima pupilarno za-
varovati in po dogovoru odplačati.

Reflektanti naj se obrnejo na tvrdo
S. Jenke & br. Podgrad, Istra. 3677

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glaso-rokavice, modno blago za
gospede in dame, raznovrstne mo-
parfume, ročna dela in material,
kirurgične predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo
proti kapaveu (triperju), belomu
toku, črevesnemu in mehurnemu
katarju itd. 2180

GONOKTEIN je upeljan na
češki kliniki dvor. svetnika vseuč.
prof. dr. V. Janovskega. Na praški
nemški kliniki vseuč. prof. dr. K.
Kreibicha. Toplo ga priporočajo
vseuč. prof. F. Samberger, vseuč.
docent dr. J. Odstrčil itd.

M. U. dr. H. Stary, specialist
za tajne in kužne bolezni v Pragi
piše: Z Gonokteinom sem dosegel
izvrstne uspehe, ne dela težav v
želodcu, niti v ledvicah, v akut-
nem stanju sem dosegel edino z
Gonokteinom hitro pončanje
neprijetnih subjektivnih sympto-
mov z vidnim objektivnim po-
boljšanjem procesa.

M. U. dr. J. Urban, občinski
zdravnik v Vel. Chomutici-Obora
piše: Z Vašim Gonokteinom do-
segel sem uspehe, ki so me po-
polnoma zadovoljili.

Dobi se po vseh večjih lekarnah.
Skatljica K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trnovec.

Zagreb: Lekarna „Salvator“, S. Mit-
telbach, Jelačićev trg.

Proizvaja: Farmakološko-kemični labora-
torij „HERA“-Praga-Vratislav 562

Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in Delniška glavica 8.000.000 kron. u

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Glavni oddelci.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči računi in jih obrestuje najugodnejše.

Nekazna vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršujejo se točno in najkvalitetneje.

Promesa ogrskih hipoteknih sredstev a K 5.—, izrečanje 15. novembra 1916.

Glavni dobitnik K 40.000.—

Promesa sredstev avstrijskega zemlj. kreditnega saveza a K 6.—, izrečanje
16. novembra 1916. Glavni dobitnik K 90.000.—

Modni salon

Ljubljana,

Zidovska ulica št. 8

Marija Götzl

odprto skladišče nasproti štev. 7

odprto skladišče nasproti štev. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih
dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih lovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbira v velour klobukih.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zamanja naročila obratom pošte.

Prisrčno najnižje cene!

Popravila po želji.

stanovanje
z eno ali dvema sobama in kuhinjo, na tleh ali na podzemju. — Ponudbe pod „Slov. Narod“ na upravnishvo „Slov. Narod“. 3716

stanovanje
ali hiše s kuhinjo. Vzemem tudi hišo trgovino v najem. Zmožen tudi za šolno. Nadov: hospod. Stokica, van Štama št. 28 pri Šuštarju.

Proda se
vila pod Rožnikom.
Potuje se v gostili Juri v Ljubljani.

Drugo gostovanje „Dunajskega umetniškega filma“ v

: Kino Central :

v deželnem gledališču.

Umetniški dogodek za Ljubljano!

Samo 3 dni! V soboto 18., nedeljo 19. in v ponedeljek 20. novembra:

Prevedljiv igralec v 4 dejanjih.
Spisal LUDWIG GANGLHOFER.
Za film priredila in uprizorila
LUJZA KOLM in J. FLECK.

Na višku.

V glavni vlogi slavni predstavljalec
junakov na nemškem ljudskem gledališču na Dunaju
VILJEM KLITSCH.
Mi za mladino!

Domač film.
Zanimivo!

Procesija v Kranju.

Domač film.
Zanimivo!

Predstave: ob delavnikih ob 4., pol 6., 7. in pol 9. Ob nedeljah ob pol 11. uri dopoldne, ob 3. pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer.

Prednaznanilo:

Torek 21., sredo 22., četrtek 23. novembra:

Mož v ogledalu.

Nocturno v 4 dej. z MARIJO FEIN v glavni vlogi.

Petek 24. in sobota 25. novembra:

Ladje, ki se srečajo.

Svenska drama v 3 dejanjih. V glavni vlogi Lili Beck.

Mausi.

Izvirna veseloigra v treh dejanjih

V nedeljo, dne 26. in ponedeljek 27. novembra:
Na splošno zahtevo še enkrat največje mojstersko delo filmske umetnosti:
V spomin smrti Henrika Sienkiewicza.

: QUO VADIS? :

Drama v 6 dej. po slavnem romanu Henrika Sienkiewicza. — Dejanje se vrši v Rimu za časa priganjanja kristjanov.
Gledalci tega filma je tudi mladini dovoljen.

7. c. kr. avstr. razredna loterija.

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadele:

K 300.000 glavni dobiček:	
št. 10.202, izkrcan dne 18. oktobra 1915., IV. let.	
K 80.000	št. 60.806,
„ 20.000	„ 62.435,
„ 10.000	št. 7.788. 130.169,
„ 5.000	št. 62.425,
mnogo dobičkov po K 2000, 1000, 500,	
400 in velike število dobičkov po K 200.	
Na dobičkih smo izplačali K 1.120.300 —	
Prihodnje žrebanje bo že	
12. in 14. decembra 1916.	
Izkrcalo se bodo 2880 dobičkov v skupnem znesku K 390.000.	
Srečke pripraveča in prodaja	
Ljubljanska kreditna banka	
v Ljubljani,	
kot poslovnica 6. kr. avstr. razredne loterije.	
in njene podružnice	
v Splitu, Trstu, Celovcu, Gorici (odnji v Ljubljani) in Celju.	
N. redila se na pripravnost po dopisnem načinu z uporabo posredništvu narodnih tiskovnic.	

Cena srečk:

1/1 K 40.-
1/2 K 20.-
1/4 K 10.-
1/8 K 5.-

Dobitki so plačljivi takoj brez odbitka.

Igralni načrti brezplačno.

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Dvorski trg št. 1.
Ceniki franco. Ceniki franco.

TONI JAGER
Ljubljana, Zlovska ulica št. 5.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)
podizalec stropov in klesar, vpovaljeval
strobov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporočila se s. občinoma za izvrševanje
vseh vrst klesarskih del ter pokrivanje
z angloškimi, francoskimi in
nemškimi stropi.
Izdelava cementnih klesarj (stropi) prihod
z izbočno in ploščasto opako, lesno-
cementno in stropno opako.
Vas stavbniška in galanterijska klesarska
del v priznani solidni izvršitvi.
Išče in klesarske opake. Poslednja posla
Poprave točno in cenno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in uradniške uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporočila svojo veliko izbir
dožnikov in celovčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Ne prezrite današnjega oglasa
„Srečkovnega zastopstva“!

Deklica stara 15 let, želi vstopiti
kot učeska v večjo trgovino
moderne stroke.
Cenjene ponudbe na Popen
Kovce, Pregrada, Krvavko. 3706

Prodajalka
vešča špecerijske stroke z večletno prakso,
želi primernega mesta, na deželi ali v
mestu. — Ponudbe pod „Slov. Narod“ na upravnishvo „Slov. Narod“. 3726

Stanovanje z 1 ali 2 sobama in
kuhinja, meblirano
ali prazno, se išče
za takoj. Posredovalci dode prim. nagrado.
Ponudbe pod „Slov. Narod“ na upravnishvo „Slov. Narod“. 3737

Mladenič
iz bolice obitelji išče mesto trgovskega
učeska v manufakturi ali špeceriji, stroki.
Kdo, pove upravnishvo „Slov. Narod“. 3738

Proda se
postelja, otroški voziček
za sešeti, karnite
in servitna mizica.
Kuhinjska cesta 23, L. park, leva.

Delaški kapital K 60.000.000—
Reserve „K 2.000.000—“

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:
K 138.330.091—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaji. — Ustanovljena 1864.

Vrsta banke: *Splošna banka* (v. l. „Bankovní zákon“).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Poslovanje vseh bančnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na kratko in dolgo brez restitucije davka, kontovne knjige ter na konto-korant z vsakodnevno vedno upadajočo obročnostjo. — Dostopno za lahke dvig vseh dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v skladu z uveljavljenimi posredništvom. — Stanjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posredništvom.

Ustanova in poslovanje pojava in novosti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakega brezplačno.

Načrtovanje in izvajanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kupov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodajna varnih predalov sameshranbe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — *Operativno a. kr. razr. loterije* Brezplačna revizija izrebanja vrednostnih papirjev. — Promete za vsa zbiranja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. — *Priznanje*: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Prodaja kuhinjske posode, Resljeva cesta od 13. do 25. novembra.

Svoje odjemalce opozarjam, da si sedaj nabavijo potrebne karlovarske, porcelan-, email- in vitre posode, ker se vrši prihodnji sezonski želo v maju 1917. Prodajal bom po kolikor možno nizkih cenah.

Za obilno poset se priporoča

J. KUS.

: G. F. Jurásek :

uglaševalec glasovirjev, in trgovec glasbil v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12.

Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev.

2078 Ugodna zamena in 10 letno jamstvo.

Specialni zavezi za uglaševanje ter popravljanje vseh glasbil. Uglaševalec v „Glasbeni matič“ ter v vseh slovenskih zavodih.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidno trdiko

M. Kristofič-Bučar Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša *KOSTUME* Najnovejša

BLUZE i. Plaiče, jope i. Krila. Zlatne — domače oblike. Perle, čipice, športne obleke in stonike.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Ekspozicije posle in druge potrebščine za novorojenčke.

Pačilja na imitro tudi na deželo.

Ustanovljena

Julij Šlager

Imaj, Wainigstr. 1 f. Cenik z adrešicami poslovanja in fr. Zaprto, 30 vianjev v znamenih. 163

Strovnost
vojaške narodne pesni
na štiri glasove, 2015.

Fr. Marek, Ljubljana.

Cena K 1-30 in 1-60. 278

Našim vojakom, Solam, dvostron. itd. najtoplejša priporočila. — Najbolje darilo.

Pozor! Pravi tržaški Pozor!

-bičevniki-

vseh velikosti, dobijo se le do same prirodi *OSVAJENIŠE*, Ljubljana, Maršova cesta št. 15. 3467
Razpisane na vse strani, na debelo in na drobno, po najnižjih cenah.

500 kron!

Vam priporočam, ako naj uveljavite korovin in buksam se odloži v 3 dneh brez bolečin. Vsih velikosti, od 1 do 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50. Cena: 1.00 K, 1.20 K, 1.40 K, 1.60 K, 1.80 K, 2.00 K, 2.20 K, 2.40 K, 2.60 K, 2.80 K, 3.00 K, 3.20 K, 3.40 K, 3.60 K, 3.80 K, 4.00 K, 4.20 K, 4.40 K, 4.60 K, 4.80 K, 5.00 K. Na stotine zahvalnih pism in priporočil. Romang. — Košice (Krajski) I. Postelach 12/24, Ogroha. 3603

Orehov les : kostanjev les

v deblih

v potnih in deblih

kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Nabavna povabila sem radi obilo zalogo.

Brivice, večje in manjše, takoj za uporabo, brušene a K 8. 4. 5. 6.

Brivski aparati, S. Glette, v elegantnem nikelijastem obruču s 6 rezervnimi klinami K 6. — in K 880; v finih lesnih z ogledalom, čipicem itd. s 6 klinami K 7. 50 in 12 K. — Najbolje in specialno garancijske klinice K 2-60. 2888

In Solinger stroji za striženje las z dvema česaloma K 760. Pošilja po povzetju. Vojno pošiljatev proti vpselavi mesa v naprej z dodatno 1 K za porto.

Specijalna trgovina za solniške jeklene predmete

A. WEISSBERG, Dunaj II., Untere Donaustrasse, 23/III., oddelk IV.

Katalog in zaznamki en gros za prodajalce gratis. Slovenska korespondenca. Zastopniki se iščejo.

Ivan Gričar

Šelenburgova ulica šte. 3.

Zaloga izgotovljenih oblek

za

2935

:: gospode in dečke. ::

Blizajo se veliki dnevi sreče!

V času do 1. februarja 1917 izrebanji bodo glavni dobitki naslednjih izločnih sredstev:

Novi sreči svaki. rdečih krtin	300.000 in 500.000 kron
Zlatih sreči	200.000, 400.000 in 200.000 frank.
3% zemljiških sreči iz leta 1880	90.000 in 90.000 kron
3% zemljiških sreči iz leta 1880	90.000 in 100.000 kron

17 izrebanj vsake leto! Sveta glavni dobitkov 1. 1917: 3.200.000 kron oziroma frankov.

Masovni obrok samo K 7— oziroma K 3-75.

To srečo imajo trajno domstvo vrednost in je izguba denarja kakor pri loteriji v skladu z izločnimi izločnimi! — Zaključite brezplačno posredništvo in izločni red, hitro z naročnikom! 2414

Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana.

V. AVSTRIJSKO VOJNO POSOJILO.

PRIJAVE

sprejema in daje radevolina pojasnila

Češka industrijalna banka

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Čisti subeksplozijski kurz znaša pri

a) 5 1/2% amortizacijski renti odplačljivi v 40. letih K 92—

b) 5 1/2% klasičnih nekaznivih vračljivih v 5 letih K 96—.

Hindenburg o prehrani industrijskega delavstva.

Berolin, 15. novembra. (Kor. u.) »Lokalanzeiger« objavlja sledeče pismo gim. Hindenburga državnemu kancelarju: »Vaši ekscelenci je znano, kako ogromne naloge zahteva vojna industrija za zmagovit izid vojne. Rešitev delavskega vprašanja je pri tem odločilna in sicer ne samo glede števila delavcev, ampak predvsem tudi glede industrijske izdatnosti z zadostno prehrano. Na hvalevreden način je vojno prehranjevalni urad posvetil prehranjevanju delavcev v vojni industriji posebno pozornost. Ker pa je zamogel prehranjevalni urad le malo vplivati na izvedbo ukrepov, je potrebno složno postrtovalno sodelovanje deželnih osrednjih oblasti in tem podrejenih upravnih in občinskih oblasti. Zdi se mi, da v krogi teh oblasti ne razumejo dovolj, da gre za bitni ali nebitni našega naroda in države. Nemogoče je, da ostane naše delavstvo trajno delazmožno, ako se ne posreči, pridobiti zanje zadostno in pravično razdeljeno množino maščobe. Tako iz premoževnikov v ruhrskem okolišu in Siegerlandu, kakor tudi iz drugih industrijskih okrožij se mi poroča, da se še vedno ni posrečilo doseči zadostne, pravične razdelitve masti. V Siegerlandu je bila baje že več mesecev na razpolago le čisto majhna količina masti. O teh stvarih menda čisto poljedelska ozemlja Nemčije in vodilni možje našega poljedelstva niso zadostno poučeni. Naloga kmetijstva obstoja ne samo v stopnjevanju produkcije, ampak tudi v tem, da se produkte, posebno mast, v največji meri spravi prostovoljno v promet. Z državnim pritiskom se glasom izkušenj doseže le malo, pač pa pričakujem uspeha od obsežne, velikopotezne propagande agrarnih voditeljev v korist prehranjevanju delavcev vojne industrije. Vse državno urejanje porabe mora biti brez pomena, ako ni razumnega prostovoljnega sodelovanja vseh slojev prebivalstva v mestu in na deželi in ako ni vsak Nemec prepričan o tem, da je to sodelovanje ravnotako domoljubna dolžnost, kakor žrtvovanje življenja na bojišču. Prosim Vašo ekscelenco nujno, da opozorite vse zvezne vlade in upravne in občinske oblasti na resnost položaja in jih pozovete, naj delajo za zadostno prehrano delavcev vojne industrije, naj združijo močne osebnosti vseh strank kot voditelje domače armade k skupnemu delovanju; furor tonicus naj deluje v domovini pri kmetu, kakor pri industrijskem delavcu in meščanu. Imam vtis, da sta volja in energija naših neprekosljivo sposobnih uradnikov onemogla vsled prizadevanj, da se z dolgotrajnimi posvetovanji ugotovi pomislek vseh vrst. Neodločnost je posledica! Vaša ekscelenci naj ne izgleda v tem skrite nevarnosti. Narod hoče imeti krepke, odločne uradnike, potem bo tudi sam močen in pripravljen, da se sprijazni z marsikaterim neprilutnim ukrepom.« Državni kancelar je v lastnoročnem pismu zveznim vladam popolnoma odobril ta Hindenburgova izvajanja, ki pomenijo zelo resen apel na čute dolžnosti upravnih oblasti kakor tudi celokupnega gospodarstva.

Uvedba civilne vojne službe na Nemškem.

Nemški listi živahno razpravljajo o uvedbi civilne vojne službe. Tozadevni zakon, ki bo predložen 5. decembra nemškemu državnemu zboru, nastopi s 1. januarjem 1917. v veljavo. Podrobnosti predloge še ni-

so znane, princip pa je ta-le: Vsak Nemec, ki je 16 let star in ki še ni prekoračil 60. leta in ki ni vojak, je dolžan posvetiti svojo delovno silo enemu izmed takih podjetij, ki neposredno ali posredno služijo vojnim svrham. Sem spada predvsem vojna industrija in pa aprovizacija. Vsakemu je na prosti dano da si izbere posel, ki mu najbolj ugaja oziroma ki najbolj odgovarja njegovi izvežbanosti in izobrazbi. Še le, ako bi se s prostovoljno prijavo ne dobilo dovolj delavcev oziroma sotrudnikov v »vojnih poklicih«, bodo oblasti na podlagi novega zakona lahko vsakogar prisilile, da prevzame odkazano mu delo. V tem oziru ne pozna novi zakon nikakih stanovskih ali drugih razlik in ozirov, v boju za domovino sta najvišji in najnižji le tovariša. Glavna svrha novo uvedene civilne vojne službe, ki je podobna naši vojni dajatvi, pa je mnogo podrobnejše in ednotnejše organiziranja, je nadomestiti vse za vojaško službo sposobne osebe, ki so bile dosedaj v privatnem in javnem gospodarstvu nenadomestljive, ter omogočiti, da se jih vpokliče v aktivno vojno službo. Nemška armada se bo na ta način znatno ojačila. V drugi vrsti pa gre zlasti za izpopolnitev in razširjenje vojne industrije po vzoru angleškega municijskega zakona, pod katerega pritiskom je sedaj zaposlenih okrog 2 milijona delavcev v angleški vojni industriji.

Apel na vse domače gospodinjice. Pri nastopu slabega vremenskega časa se vsem materam ne more zadostno polagati na srce, naj varjejo svoje otroke prehlajenja. Tedaj naj se pravočasno pokliče zdravnik. Ta bo v mnogih slučajih zapisal Sirolin Roche, ki je splošno priljubljeno zdravilo v moderni medicini. Je prijetnega okusa in se ga rado uživa.

MATHONIS
JEDINSTVEN
U SVOJEM
ANALITIČNEM
KAKVOČI

GISSHÜBLER
ČISTI PRIRODNI ALKALIKI
KISELI IZVOR

Proti zoboboli in gnjilobi zob izborna delujoča dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
nevarne sopo iz ust.

1. steklenica z navodilom K 129.
Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rožljova cesta štov. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mosta.
V tej lekarni dobivate zdravila tudi člani
bolniških blagajen juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod. lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja nevarne sopo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Vojnopolitične dopisnice.

K 380 za 1000; 100 vojaških ali ljuboslovskih
K 5—; umetniških razglednic K 6 razpoložljiva
po povzetju 390

Schiller - Jova zaloga razglednic
Danež 27213, Družnagana 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

Kontoristinja

izvežbana v stenografiji in strojepisju, sploh
vseh pisarniških poslih, (začetnica ne) se
tako pod ugodnimi pogoji sprejme.
Ponudbe z navedbo zahtev na trdnico Jov.
Zidar, Ljubljana Dunajska cesta št. 31.
3719

Prodajna večje množine razglednic

(umetniških, krajevnih in za praznike). 1000
komadov K 30—, 1000 komadov boljše
vrste K 40— Odpošiljatev po poštnem no-
vzetju. — Naslov: poštni predal št. 137,
Ljubljana I. 3734

Tri gospodične

ki bi imele veselje za brivsko obrt,
se sprejme.

Pozive se od 1.—2. Sublčeva
ulica št. 3, pritrilje, levo. 3889

HLAPEC

ki zna orati, sejati in je vaje samostojno
opravljati kmetijska dela na posestvu brez
gospodarije navzočnosti, se sprejme
tako proti dobri plači in vsej preskrbi.
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.
3722

Pri graščini v Ribnici (Dolenjsko) je napredaj:

250 grmičev ribolzna
100 grmičev agraza in
500 sadik pušpana.
Cena po dogovoru. 3735

Zamaške

nove in stare, kupi vsake množine
trdnica »Ljubljanska industrija
prebivalnih zamaškov JELACIN &
Ko. Ljubljana. 2025

Udovec, žel. poduradnik, posestnik,
želi znanja v surko ženitve z gospo-
darje ali udovo od 30 do 38 let, mirnega
ljubeznivega značaja, ki ima tu-
bejen do otrok. 3695

Cenjena ponudba z sliko, ki se
na zahtevo urne na urav. »Slov.
Naroda« pod »Ljubečje/3695«.
Jajnost zjamčena.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje
vedno ter plačuje najdražje
trgovska trdnica

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.
3729

Modni salon
Stuchly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

OLJE

jedilno si lahko pripravi vsaka gospo-
dinja sama po najnižji ceni (liter stane
1 K 20 h). V zavrtkih po 2 K 20 h
za 2 litra z natančnim navodilom raz-
položljiva Radež Ahčan v Zagerju
ob Savi. 3853

Odda se SOBA

z dvema posteljama, za takoj. 3720
Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«
3720

Proda se takoj vila z vrtom

pod ugodnimi pogoji. Vprašati je na
Cesti na Rožnik, vila 41, Ljubljana.

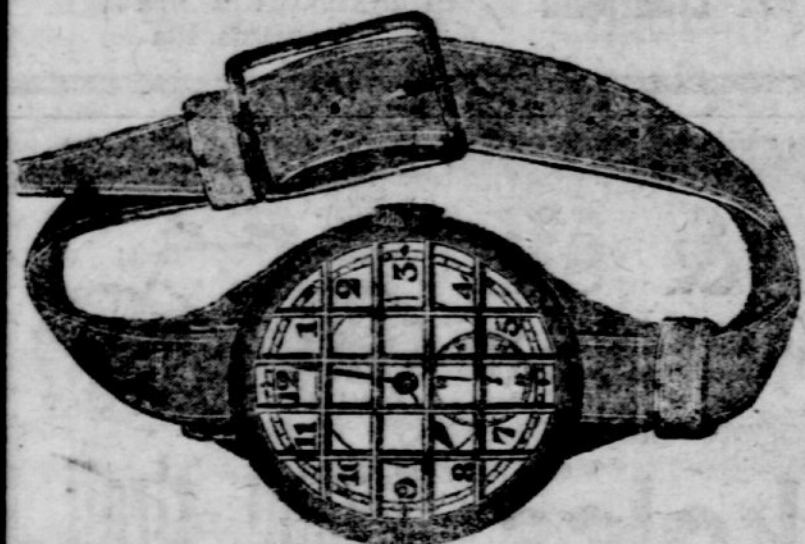
Fran Szantnerju

specialistu za ortopedična in anatomska
obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Prosim, ogledajte si predležeče
oblike nog in ne bodete prišli
težko do prepričanja, da oblika
čevlja ne sme biti poljubna,
temveč obliki noge popolnoma
prilagojena. Človeške noge niso
vse enako oblikovane, vsaka
noga ima svoje posebnosti in
te posebnosti upoštevati je dolž-
nost vsakega izkušen. veštaka.
61 Poskusite pri

Najlepša božična darila,

kakor tudi velika izbira

: briljantov in
: vojnih ur
: po najnižjih cenah.

Izšel je novi cenik
s kolektarjem. Tudi po pošti
gratis. — Cene v ceniku
brez poviška.

Za obilni obisk vljudno vabi
Trdnica

F. ČUDEN

Vojna ura. Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastirji, modroci na vzmeti
tiskani modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Priporoča najnovejše

zimске klobuke, Velour,
pliš in baržun. oblike.

Velika izbira

:: športnih čepic ::
za dame in deklice.

Solidno blago. Priznana nizke
cene. Popravila točno in ceno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.
Ženjanja naročila na izboto z obratno pošto.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema prijave na peto 5½% avstrijsko vojno posojilo po originalnih pogojih:

I. 40 letno 5½% amortizacijsko državno posojilo za K 100 nominale 92 kron,

II. 5½% državnozakladne liste v zvestih najmanj po 1000 K, za K 100 nominale 96 kron.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje banka

hipotekarna in komunalna posojila.

Nobenega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. "Fidus" pomirja bolečino v obeh zobeh, pri trdovratnih revmatičnih zobnih bolečinah, ki so vzrok za odpuščanje. Pri neuspehu denar nazaj. Cena 1.80 K, 2 savitki 4 K, 6 savitkov 5.80 K. Nobenega zobnega kamena več, svačobele zube dobite po uporabi "Fidusa" — nobenega bleda. Takojšnji učinek. Cena 2 K, 3 steklenice 5 K. Kemény, Medice (Kaschau) L. Poštini predal 12/3 22, Gyula. 2009

**Acetilske namizne in stropne svetiljke
jamske in ročne svetiljke
žgalce in pritiskline**

dobavlja najcenejšo
**A. WEISSBERG, Dunaj II,
Untere Donaustrasse 23/3, Odd. III.**

Katalogi gratis. 2987 Slovenska korespondenca.

Usta-
novljeno
L. 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Tolu-
na 154.

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana. Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles. Šivalni stroji
za redvino in obrt.
Brazpatni kurti za
vezanje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“
Pletilni stroji
vseh velikosti

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in odini zaprise-
beni strokovnjak c. kr. dež. sodišča
Ljubljana, Kongresni trg 15.
(Nasproti nove cerkve.)
Največja in najposobnejša trdnja in izposojalnica
klavirjev in harmonijev
na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsake
glasbenega orodja, strun in muzikalij.
Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
dorfer, Höfzi & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüde
Stingl, Rud. Stolzhammer, Gaspka, Lanberger & Glas,
Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).
Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna
obvezna garancija. Najmanjša najnižja. Zamenja naj-
ugodnejša. Uglaševanje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izdelane le-
jane za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom izati-
fikacijo in navidezno „podelimo“ pri krčicah, ki se
držejo govoriti o „dobrem blagu“, da si nimajo ni
jedenega pomembnega fabrikata v zalogi.

Svoje častite odjemalce
vključno prosim, da se naj pri nakupu orožja in
municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
poštoje v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi
ne popravljati orožja.
Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

žimo.
M. Paklč
v Ljubljani.
Kamni izdelki v
vseh velikostih.

Franc Furlan
nastalnik frakigovih delov
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja 125
Ambrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA
v Ljubljani, Dunajska cesta 11.
Velika zaloga
steklenine, porocla-
na, svetilk, zrcal,
tip, kozarcev, vrčkov
L. t. d.
Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

NAJBOLJŠE PERILO
lastni izdelek.
C. J. HAMANN Mestni trg 6.

Dvonadstropna hiša v Celju

s več strankami in delavnico, ki je pripravna za vsako obrt, je za
34.000 K na prodaj. Hiša stoji na prometnem prostoru, ki ima
velike bodočnosti. — Vprašanja na uprav. „Slov. Naroda“. 3683

PATENTE
več dežela izposljuje inženir 689
M. GELBERG, oblatvene avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariakirchstrasse št. 37.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek
ter
apretura sukna
Ljubljana, Anton Boc Glinco,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 48.
se pripravlja.
Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

Deželna zveza za tujski promet in turizmo
na Kranjskem v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

Razglas.
Naznanjamo udeležencem tujkega prometa, da smo z dnem
15. novembra t. l. premestili našo
PISARNO
v hišo Kmetijske posojilnice, Dunajska cesta 18, nasproti kavarni
Evropa, ter da bodo za sedaj uradne ure za stranke od 2. do 4. ure pop.
Pri dopisih naj se natančno označi novi naslov. 3703
Deželna zveza za tujski promet in turizmo na Kranjskem.

Brez konkurence!
F. L. Popper čevlji
za gospode in gospe so nogam
najbolj prikladni, hitri in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri
JULIJ STOR, Ljubljana
Prešernova ulica št. 5.
Goyasovski čevlji za turiste, bigljenčali
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA
Prešernova ulica št. 3.
Največja slovenska hranilnica!
Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000—
Sprejema vloge vsak delavnik.
Hranilnica je papirno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.
Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in posojila na Kranjskem proti 5%
lucra Kranjske pa proti 5 1/2% obrestim in proti najmanj
1% ekstrima 1/2% odplačevanja na dolg.

PROSPEKT.

Peto avstrijsko vojno posojilo.

Davka prosto 5 1/2 % no amortizacijsko državno posojilo in davka proste 5 1/2 % ne državne zakladnice.

Razglas.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914. l. drž. zak. št. 202 in 23. junija 1916 drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojaških zaplijedilcev in v pokritje še nepokritih državnih izdatkov upravnih let 1914/15 in 1915/16 se izdajajo kot

peto avstrijsko vojno posojilo

I. 40letno davka prosto 5 1/2 % no amortizacijsko državno posojilo in II. davka proste 5 1/2 % ne od 1. junija 1922 odplačljive državne zakladnice.

Skupni iznos vojnega zajma se bo določil na podlagi uspeha, ki ga bo imela javna subskripcija.

I.

Davka proste 5 1/2 % no amortizacijsko državno posojilo je razdeljeno na serije po 5.000.000 kron in se izda v kosih po 50, 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 K. Kosi so datirani z dne 16. novembra 1916 in nosijo v faksimilni podpis c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku; bistveni obseg teksta pa je dodan tudi v deželni jezik.

Obveznice se glase na imetnika, se obrestujejo po 5 1/2 % na leto. Obresti od 20. do 30. novembra se izplačajo potom odračunanja, dalje se bodo obresti kosov po 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 K v polletnih rokih 1. junija in 1. decembra vsakega leta postopando, obresti kosov po 50 K pa v celoletnih rokih 1. dec. vsakega leta izplačevale. Zadolžnice so opremljene z 20 kuponi, katerih prvi zapade 1. junija 1917, kosi po 50 K pa z 14 kuponi, katerih prvi zapade 1. decembra 1917; pridelen jim je talon, na katerega se svojčas lahko dvignejo nadaljnji kuponi pri blagajni državnih dolgov brez vračunanja stroškov in pristojbin.

Posojilo se bo v nominalnem znesku v približno enakih anuitetah v letih 1922 do 1956 na podlagi izrebanja vračevalo. Izrebanje se bo vršilo po serijah (po 5.000.000 K) in sicer meseca decembra vsakega leta, prvo izrebanje bo v decembru leta 1921. Izplačevanje sledi prvega junija sledečega izrebanja, izrebane serije se bodo vsako leto po izrebanju skupno z zaznamkom serijske, ki imajo še znanke, objavile.

Obrestovanje povrnitvi zapadlih obveznic drž. dolgov nagnane z davcom, ko zapade kapital.

C. kr. finančni minister si pridržuje pravico, od 1. junija 1926 naprej, vsakekrat ojačiti izrebanja, ali pa izplačati še ne izplačani znesek posojila brez izrebanja v nominalni vrednosti po 3 mesečnem odpovednem roku. Odpoved je razglasiti v uradni „Wiener Zeitung“.

Izplačevanje obresti kakor tudi povračilo kapitala se bo izvršilo brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali drugega odbitka proti oddaji zapadlih obrestnih kuponov ozir. obveznic drž. dolgov pri c. kr. blagajni drž. dolgov na Dunaju. Obrestni listi zastarajo tekom 6 let, izrebane ali odpovedane državne zadolžnice pa tokom 30 let po zapadnem roku.

Promet tega davka prostega 5 1/2 % no amortizacijskega državnega posojila ni podvržen davski obzira z efekti.

II.

Davka proste 5 1/2 % državne zakladnice se glase na imetnika in so izdane v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 K, datir. so s 20. novembrom 1916. l. nosijo v faksimilni podpis c. kr. finančnega ministra in protipodpis predsednika in enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v drž. zboru. Izdane so v nemškem jeziku, bistveni del teksta pa je dodan tudi v deželni jezik. Državne zakladnice se obrestujejo po 5 1/2 % na leto. Obresti od 20. do 30. novembra se izplačajo potom odračunanja. Dalje se izplačujejo obresti v polletnih rokih 1. junija in 1. decembra vsakega leta postopando. Znesek kapitala drž. zakladnic se povrne do 1. junija 1922. Kosi imajo 11 kuponov, katerih prvi je izplačljiv 1. junija 1917. I. izplačevanje obresti in povračilo kapitala se vrši brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali drugega odbitka proti oddaji zapadlih obrestnih kuponov, oziroma drž. zakladnic pri c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju.

Pravica iz državnih zakladnic nagnane potom zastarajo, glede obresti tekom 6 let, glede kapitala tekom 30 let po zapadnem roku.

Promet 5 1/2 % n.h. državnih zakladnic ni podvržen davski obzira z efekti.

DUNAJ, 16. aprila 1916.

Finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Subskripcija se prične dne 20. novembra 1916. in se zaključi v soboto, dne 16. decembra 1916. ob 12. uri opoldne.

Podpisovanja se sprejemajo na sledečih mestih: pri c. kr. poštnohranilni. uradu na Dunaju in vseh njegovih nabiralnicah (c. kr. poštne uradil), vseh drž. kasah in davč. uradih, pri avstro-ogrski banki, glavnem zavodu na Dunaju in njenih podruž. v Avstriji, v Bosni in Hercegovini in njeni ekspozituri v Lublinu in Belgradu, dalje pri: Anglo-Oesterr. Bank Dunaj; Wiener Bank-Verein, Dunaj; K. k. priv. Allg. Oesterr. Boden-Kredit-Anstalt, Dunaj; Centralbank der deutschen Sparkassen in Wien; K. k. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel u. Gewerbe, Dunaj; Allgem. Depositenbank, Dunaj; Nied.-Oest. Eskomptegesellschaft, Dunaj; K. k. priv. Oest. Länderbank, Dunaj; K. k. priv. Bank- und Wechselstuben-Aktienges. „Merkur“, Dunaj; Bankhaus S. M. v. Rothschild, Dunaj; Union-Bank, Dunaj; K. k. priv. Allgem. Verkehrsbank, Dunaj; Jadranska banka, Trst; Banca Commerciale Triestina, Trst; Bank für Ober-Oesterr. u. Salzburg, Linc; Bank für Tirol und Vorarlberg, Innsbruck; Bieleitz-Bialaer Eskompte- u. Wechselbank, Bieleitz; Böhmische Eskompte-bank, Praga; Böhmische Industrial-Bank, Praga; K. k. priv. Böhmische Union-bank, Praga; Galizische Bank für Handel und Industrie, Krakov; Industriebank für das Königreich Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana; Landesbank des Königreiches Böhmen, Praga; Landesbank des Königreiches Galizien u. Lodomerien mit dem Grossherzogtum Krakau; Landwirtschaftliche Creditbank für Böhmen, Praga; K. k. priv. Mährische Eskompte-bank, Brno; Mährisch-Osterr. Handels- und Gewerbe-Bank, Mor.-Ostava; Oesterr. Industrie- u. Handels-Bank, Dunaj; K. k. priv. Steirmärkische Eskompte-Bank, Gradec; Ustředni banka českých spořitel, Praga; Wiener Lombard- u. Eskompte-Bank, Dunaj; Zentralbank der Deutschen Sparkassen, Praga; Zivnostenska banka, Praga in pri tuzemskih podružnicah teh bančnih zavodov med povsod običajnimi urami. Podpisovanja se mogó vršiti tudi s pomočjo drugih avstrijskih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in privatnih bankirjev, pri kreditnih zadrugah in njih zvezah.

Za podpisovanje veljajo sledeči pogoji:

1. Podpisovalna cena je določena:

za 40letno davka prosto 5 1/2 % no amortizacijsko državno posojilo 92-50 %

za davka proste 5 1/2 % ne od 1. junija 1922 odplačljive državne zakladnice 96-50 %.

2. Podpisovanje se vrši na temelju zglednih obrazcev, ki se dobe brezplačno pri prej imenovanih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pisano, ne da bi se rabil zgledni vzorec in sicer v tej obliki:

„Na podlagi razglašeni prijavni pogojev podpisem Nom. K. petega avstrijskega vojnega posojila na: 40 letno 5 1/2 %, amortizacijsko drž. posojilo, davka proste 5 1/2 %, od 1. junija 1922 odplačljive državne zakladnice ter se zavezujem glede sprejete in vplačila v smislu dodelitve. Obenem vplačam znesek Vsaki znamenovalnici je z dovoljenjem finančnega ministra pridržano določiti visokost zneska za vsako posamezno dodelitev.“

3. Dodelitev se bo naznanila čim prej po zaključenju subskripcije ter se bo obenem podpisnik obvestil o tem.

4. Za dodeljene obveznice spadajo iznos se mora vplačati pri podpisu do 200 K oziroma znesek takoj pri prijavi, pri dodelitvi nad 200 K je treba vplačati ob prijavi 10 % nominalne vrednosti, dne 16. januarja 1917 in 16. februarja 1917 po 20 %, 16. marca 1917 25 % in 16. aprila 1917 ostanek protivrednosti.

Ker kuponске obresti tečejo še le od 1. dec. 1916 naprej se podpisniku poprej vplačani zneski 5 1/2 % obresti na kos s plačilnim dnem do 30. nov. 1916 vrnejo. Pri vplačilih po 1. dec. 1916 ima podpisovatelj obresti na kos od 1. dec. 1916 do dne vplačila vsoti.

5. Zgleditve na gotove oddelke se zamore samo v toliko upoštevati, kolikor smatra znamenovalnica, da more ustreči.

6. Oddaja se vrši ravnotam kjer se je znamenovalo.

7. Do izgotovitve gotovih kosov se znamenovalcem na zahtevo izroče interimni listi, ki se zamenjajo v definitivne kose brez vračunanja zamenjalne pristojbine na istih mestih, kjer so bili izdani interimni listi.

Za izvršitev subskripcij pri c. kr. poštnohranilničnem uradu na Dunaju in od njega pooblaščenih nabiralnicah (c. kr. poštne uradil) veljajo določila, ki jih posebej razglasi c. kr. poštnohranilnični urad.

8. Avstro-ogrska banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenskasse) dajeta proti temu, da se polože zadolžnice oziroma zadolžnice vojnega zajma kakor ročni zastava do 75 % nom. vrednosti posojila po obrestni meri, ki je nižnja za 1/2 procenta, namreč po vsakekratni oficijalni eskomptni obrestni meri. Ta ugodna obrestna mera ostane pa v moči za čas sedajnega privilegija Avstro-ogrske banke, t. j. do 31. decembra 1917.

Omenjena dva zavoda delita posojila po začasno oficijalni obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjano za plačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega posojila.

Za taka podaljšana posojila se takisto dovoljuje ugodnost nižnjane obrestne mere in sicer do 31. decembra 1917. Na zahtevo se pri dovolitvi posojila, ki se med garnizni vplačilnimi termini dokazano porabilo za vplačilo subskribirane vsote, namesto vsakekratne eskomptne obrestne mere zagotovi stalna obrestna mera 5 % na leto do 31. decembra 1917.

Avstro-ogrska banka in blagajnica za vojna posojila dovoljujejo tudi pod prejšnjimi pogoji strankam, ki dokazujejo tekom v prospektih zahtevanih vplačilnih terminov pri drugih kreditnih zavodih (bankah, hranilnicah in posojilnicah itd.) ali kakoli bančni firmi ujemajo posojila, v sveto podpisovanja tega vojnega posojila, za odplačilo teh novo posojila po stalni obrestni meri 5 % in jih podaljšujejo po tej fiksní obrestni meri do 31. decembra 1917.

9. Vladi bo šlo za to, da bo od avstro-ogrske banke in blagajne za vojna posojila glasno točno 8. do 31. decembra 1917. dovoljeno ugodnosti po postavljeni točki notna banka ali kak drug od vladne označen zavod ugodnosti, šteto se državi prostega 5 1/2 % amortizacijskega drž. posojila do 30. junija 1921 in davka prostega 5 1/2 % državnih zakladnic nakazati do 30. junija 1918.

10. Vojnospojilna blagajnica je pooblaščená na podlagi § 6. točka 3. am. naredbé od 19. avgusta 1914. drž. zak. št. 246 z izobem na v navedeni omenjeni garanci pred pisano ravnanje mečla dovoljevati posojila tudi proti zastavi hipotekarnih listov, ki imajo zakonsko varnost § 244. a. d. n.

Na Dunaju, v novembru 1916.

